
SZÖVEGÉRTÉS-SZÖVEGALKOTÁS „A”

---

3. ÉVFOLYAM

JACQUELINE WILSON: NAGY KALAND KISTÁNYÉRON

1. FEJEZET	2
2. FEJEZET	17
3. FEJEZET	31
4. FEJEZET	44

KÉSZÍTETTE: KÁLMÁN KATALIN
KOLLÁTH ERZSÉBET

JACQUELINE WILSON: NAGY KALAND KISTÁNYÉRON

A KISREGÉNY FELDOLGOZÁSA – 1. FEJEZET

KÉSZÍTETTE: Kálmán Katalin
Kolláth Erzsébet

MODULLEÍRÁS

A MODUL CÉLJA

Az olvasási kedv felkeltése, önálló olvasásélmény nyújtása teljes regény feldolgozásával; Előítélet-mentességre, a belső értékek megismerésén alapuló véleményalkotásra, nyitottságra, a másság elfogadására nevelés

AJÁNLOTT IDŐKERET

2×45 perc

KOROSZTÁLY

8–9 évesek

MODULKAPCSOLÓDÁSI PONTOK

TÁGABB KÖRNYEZETBEN

Információs és kommunikációs kultúra: Fejlessze a megismerési képességeket, különös tekintettel a megfigyelési, kódolási, értelmezési, indoklási, bizonyítási képességekre.

Énkép, önismeret: A tanulók számára szervezzünk olyan környezetet, mely önmaguk megismerésére motivál.

Erkölcsei és etikai normák iránti fogékonyság;

Tanulás: Élményeik és tapasztalataik alapján ismerjék meg és tudatosítsák saját pszichikus feltételeiket.

Kompetenciaterület szerint:

Szociális: Az autonómia (késztetés saját vélemény, álláspont kialakítására) fejlesztése

SZŰKEBB KÖRNYEZETBEN

Szóbeli szövegalkotás, az olvasástechnika fejlesztése, irodalmi szövegek befogadása, megértése;

A nem verbális kommunikáció néhány elemének értelmezése, alkalmazása

AJÁNLOTT MEGELŐZŐ TEVÉKENYSÉGEK

Rövidebb lélegzetű, különös helyszíneken játszódó, vagy különös szereplőkről, érdekes kalandokról szóló történetek olvasása

AJÁNLOTT KÖVETŐ TEVÉKENYSÉGEK

Mesékből és valóságból megismert kalandos történetek szóbeli és írásbeli megfogalmazása;

Más bolygókról szóló tudományos ismeretterjesztő szövegek olvasása

A KÉPESSÉGFEJLESZTÉS FÓKUSZAI

- Szövegolvasás;
- Lényegkiemelő olvasás;
- Beszédbátorság, beszédkedv;
- Kifejleti jóslatok megfogalmazása, igazolása;
- Közlő és befogadó céljának azonosítása

AJÁNLÁS

Fontos célunk a gyermekek olvasóvá nevelése. Ennek lehet egyik kitűnő eszköze egy-egy hosszabb mű közös feldolgozása.

E kisregény feldolgozását olyan gyerekeknek ajánljuk, akik még nem olvastak önállóan teljes regényt, mert

- fejletlenek az ehhez szükséges képességeik;
- idegenkednek a hosszabb terjedelmű szövegek olvasásától;
- nem támadt fel bennük az igény.

A feladatokhoz rendelt tanulói eszközök tervezésénél a módszertani és gazdaságossági szempontot egyaránt mérlegeltük.

Feladatkártya (jelölése: K) alkalmazását javasoljuk minden esetben, ha a megoldás művelete előre nyomtatott feladatlap nélkül a gyerekek füzetében, üres papíron vagy szóban végezhető. Például: a szereplők felsorolása a saját füzetben történhet, az illusztráció rajzlapra készülhet, egy jelenet bemutatása nem igényel íróeszközöket.

A feladatkártya további előnye, hogy jól használható eszköze a páros vagy csoportmunkában történő tanulásszerzésnek. (Szövegét a modulon belül és a modul végén is közöljük.)

A kooperatív és csoportmunkáknál heterogén csoportok létrehozását javasoljuk.

Azok a feladatok, melyekben A), B)... stb. variációk is szerepelnek, nemcsak különböző „bejárési útvonalat” tesznek lehetővé, hanem a differenciálásra is lehetőséget adnak (elsősorban az új tartalom feldolgozása során).

Feladatlap (jelölése: Fl) használatát csak abban az esetben javasoljuk, ha a gyerekek számára a megoldást könnyíti a feladatlapon vagy feladatlappal való tevékenység. Például: összekevert események helyes sorrendjét nem számozással, hanem az egyes elemek kivágásával, majd sorba rendezésével célszerű kerestetnünk. Így egyfelől megkönnyítjük az egymás után rendelt mondatok gondolati összefűzését, másfelől lehetőséget biztosítunk a próbálgatásra és önellenőrzésre.

A kisregény fejezetei és a fejezetekhez kapcsolódó feladatlapokból a legfontosabbak találhatóak a tanulói feladatgyűjteményben. Nem minden feladatlap került tehát a tanulói gyűjteménybe, csak azok, amelyek használatát az osztály többsége vagy egésze számára megoldásra ajánljuk. Az így kiválogatott feladatokat a modulleírásban -val jelöltük.

A tanulói oldalon megjelenő olvasástechnikai és szövegértési feladatok mindegyikét nem kell minden diáknak elvégeznie. A tanító a gyerekek ismeretében döntse el, hogy kinek melyik feladatot adja, s azokat milyen munkaformában végzik el. Ezek differenciálásra is lehetőséget adnak.

Az olvasógyakorlatok előtt a tanító szóban mondja el az utasítást. Pl. „Addig olvasd újra ezeket a szavakat (szókapcsolatokat, mondatokat), ameddig egészen pontosan ki tudod olvasni őket!” – természetesen az adott időkeretet figyelembe véve.

Az olvasottak kapcsán a gyerekekben felmerülő kérdések, gondolatok, vélemények megbeszélésére, spontán beszélgetésre is szánjunk időt. Ezekre a beszélgetésekre a modulban nem terveztünk külön időt. Amennyiben nem áll rendelkezésünkre a megadottnál több idő, akkor a modul valamelyik feladatát cseréljük fel a beszélgetéssel.

A kisregény szövege fejezetenként megtalálható a 2. tanulói feladatgyűjteményben.

ÉRTÉKELÉS

Tanulói önértékelés és a társak értékelése, tanítói formatív értékelés;

Szemponyjai: a gyerekek fogalmazzák meg az olvasással kapcsolatos nehézségeiket; részvétel a közös munkában, a figyelem és az együttműködés szintje, aktivitás, felelősségvállalás önmaguk és társaik iránt

TÁMOGATÓRENDSZER

- Jacqueline Wilson: *Nagy kaland kistányéron*. Animus Kiadó, Budapest, 2004.
- Dukas: *A kis bűvészinás*; Binder-Borbély: *7 duets – Sodrásban*; Kodály: *Háry – Napóleon csatája*;
Bernstein: *West Side Story – Prologue*; Wagner: *Tannhäuser – Nyitány*; Saint-Saëns: *Állatok farsangja – Akvárium*
- Drámapedagógia, kooperatív tanulási technikák

A MODULBAN ALKALMAZOTT KOOPERATÍV TECHNIKÁK

Szóforgó

Adott egy téma. Pl.: „Mondjatok egy-egy szót, gondolatot Harry Potterről!”

A négyfős csoportok tagjai egymás után szólnak hozzá a témához. A téma forgása időhöz kötött.

MODULVÁZLAT

A szürkével jelölt mezők egy általunk kínált bejárési útvonalat jelölnek, amely az egyéni szükségleteknek megfelelően változtatható.

LÉPÉSEK, TEVÉKENYSÉGEK	KIEMELT KÉSZSÉGEK, KÉPESSÉGEK	CÉLCSOPORT, A DIFFERENCIÁLÁS LEHETŐSÉGEI	MUNKAFORMÁK
I. Ráhangelődés			
1. Játék (10 perc)			
A) Hajóúton	Kreativitás, fantázia, beleélő-képesség	Élénk fantáziájú gyerekek	csoportmunka
B) Szájról szájra...	Megfigyelőképesség, emlékezet, összehasonlítás, figyelemkoncentráció	Akusztikus figyelem fejlesztését igénylő gyerekek	frontális munka
C) Tabu játék	Figyelemkoncentráció; szóbeli kifejezőkészség; Asszociációs készség	Jó verbális készségű gyerekek	csoportmunka
2. Saját élmény előhívása (8 perc)			
	Emlékezet, szóbeli kifejezőkészség, lényegkiemelés		kooperatív
3. Asszociációs játék fürtábra a kaland szó kapcsán (10 perc)			
	Asszociációs készség; fantázia, együttműködés; egyszerű ok-okozati viszonyok megállapítása		kooperatív
II. Új tartalom feldolgozása			
1. Jólát (10 perc)			
A) A címhez rövid történet kitalálása (szereplők, helyszín, esemény, idő megjelölésével)	Szóbeli kifejezőkészség, fantázia	Fantáziadús gyerekek	csoportmunka
B) A címhez rövid történet kitalálása, megjelenítése rajzban	Fantázia; vizuális kifejezőkészség	Rajzolni szerető gyerekek	csoportmunka
2. Zenei illusztráció (5 perc)			
	Fantázia; zenei hallás		csoportmunka
3. Az első fejezet olvasásának előkészítése (4 perc)			
	Szóolvasás; szóértelmezés		csoportmunka
4. Az első fejezet olvasása (differenciált módon) (6 perc)			
A) Önálló olvasás	Szövegértés	Gyorsan, jó szövegértéssel olvasók	önálló
B) Páros olvasás	Szövegértés	Különböző olvasási szinten lévő, de jól együttműködő párok	páros munka

LÉPÉSEK, TEVÉKENYSÉGEK	KIEMELT KÉSZSÉGEK, KÉPESSÉGEK	CÉLCSOPORT, A DIFFERENCIÁLÁS LEHETŐSÉGEI	MUNKA-FORMÁK
C) Kiscsoportos olvasás tanítói vezetéssel	Olvasási készség, szövegértés	a) Akiknek elkel a tanítói segítség b) Gyorsan, jó szövegértéssel olvasók	differentiált csoportmunka
5. Az olvasólap feladatainak megoldása (8 perc)			
A) A feladatok önálló megoldása, ellenőrzése	Szövegértés, szövegben való tájékozódás, lényegkiemelés	Önálló munkára képes gyerekek	önálló
B) A feladatok megbeszélése csoportban; önálló feladatmegoldás, ellenőrzés csoportban	Szövegértés, szövegben való tájékozódás, lényegkiemelés	Kevésbé önálló, de együttműködésre képes gyerekek	csoportmunka
6. Az ismeretlen szavak, kifejezések magyarázata (3 perc)			
	Szókincsbővítés		frontális
7. Belső hangok (10 perc)			
A) Natalie érzéseinek megfogalmazása	Empátia, képzelet; szóbeli kifejezőkészség; ok-okozati kapcsolat felismerése	Fejlett empátikus készségű gyerekek	frontális
B) Igazat mondott-e Natalie?	Empátia, képzelet; szóbeli kifejezőkészség; ok-okozati kapcsolat felismerése	Kevésbé empátikus gyerekek	kooperatív
8. Mimetikus játék (10 perc)			
A) Szituációk megjelenítése a tanító által megadott mondatok alapján	Beleélő-képesség; Nonverbális jelek kifejezése, megértése	Jó dramatikus készségű gyerekek	csoportmunka
B) Szituációk megjelenítése a csoportok által írt mondatok alapján	Beleélő-képesség; Nonverbális jelek kifejezése, megértése; írásbeli kifejezőkészség	Lényegkiemelésre képes, jó dramatikus készségű gyerekek	csoportmunka
9. A jóslatok összevetése (2 perc)			
	Saját gondolatok és a szöveg összehasonlítása		csoportmunka
III. Értékelés (5 perc)			
„Kilépőkártya”	Lényeglátás, helyzetfelismerés; Önismeret	Fejlett verbális készségű gyerekek	egyéni
Tanulói visszajelzések	Önismeret, helyzetfelismerés		frontális

A FELDOLGOZÁS MENETE

I. RÁHANGOLÓDÁS

I. 1. Játék

TERVEZETT IDŐ: 10 perc

A) Hajóúton ...

KIEMELT KÉPESSÉGEK, KÉSZSÉGEK: kreativitás, fantázia, figyelem

A csoportok képzeletben hajóútra mennek. Közös megbeszélés alapján választanak szerepeket, pl. parancsnokot, helyetteset, matrózokat, utasokat. (Minden diák kapjon szerepet.) A játékot a parancsnok irányítja. Különböző eseményeket, kalandokat talál ki, ezeket a szereplők eljátsszák. (Pl. vihar a tengeren, hajótörés, egy utas vízbe pottyán, kalóztámadás...)

- Némajáték (pantomim) alapján egy másik csoport kitalálja az eseményt.
- A játékot követő megbeszélésben kifejezhetik érzéseiket, fogalmazzák meg, hogy milyen volt parancsnoknak, helyettesnek, utasnak ... lenni. Fontos, hogy tudatosítsuk a gyerekekben, hogy a másik érzéseit sosem kérdőjelezzük meg.
- Beszélgessünk arról is, hogy miért kell a parancsnok utasításait feltétlenül elfogadni. (Esetleg szóba lehet hozni, hogy ha a matrózok többsége elégedetlen a parancsnokkal, akkor „matrózlázadás” tör ki, és új parancsnokot választanak.)

B) Szájról szájra...

KIEMELT KÉPESSÉGEK, KÉSZSÉGEK: megfigyelőképesség, emlékezet

Öt önként vállalkozó diák adja szájról szájra az adott történetet. Az osztály többi diákja megfigyelőként vesz részt a játékban. Az öt gyerekből négy kimegy, a bent maradó gyerek meghallgatja a történetet. (Ezt a tanító olvassa fel lassan, jól érthetően.) Ezután a kint lévők közül bejön egy gyerek, akinek a benn maradó elmondja, amit hallott. Ismét bejön egy gyerek, akinek az előző társa mondja el a hallottakat. Így folytatódik a játék, amíg az utolsó kint lévő diák is meghallgatja, majd elmondja a történetet. Ekkor a tanító felfedi (írásvetítőn, vagy más módon) az eredeti szöveget. A hallgatóság ezt összehasonlítja az utolsóként elhangzóval. Emeljék ki a torzulásokat, hiányokat, változásokat.

Történet pl.: A Kovács család – a szülők és három gyerek – nyaralni indulnak. Mivel senki sem szerette volna itthon hagyni kedvenc játékait, sportszereit, sok csomag lett. Négy bőrönddel, három hátzissákkal, tollasütővel, focilabdával és horgászbotokkal keltek útra. Késve indultak, ezért a vonatot csak futva érték el. Az átszállásnál nagy volt a tülekedés. Amikor elindult a vonat, akkor vették észre, hogy az egyik bőrönd az előző vonaton maradt. A nyaralást az elveszett csomag utáni nyomozással töltötték. Így alig maradt idő a horgászásra, focizásra, tollasozásra.

C) Tabu játék

KIEMELT KÉPESSÉGEK, KÉSZSÉGEK: szóbeli kifejezőképesség, asszociációs készség

Alkossunk 6 csoportot. Minden csoport egy diákja (6 csoport) egy-egy kártyát húz. A játék szabályai szerint a kártyán lévő kifejezést körülírja úgy, hogy a kártyán lévő többi szót sem mondatja ki. Társai kitalálják. Amikor minden csoport kész a megfejtéssel, az osztály közös beszélgetés során próbál összefüggést keresni a szavak között. (A *kaland* szóra szeretnénk a gyerekek figyelmét terelni.)

K I. 1. C Tabu kártyák

kincskeresés	táborozás	számháború	hajótörés	sárkány	tengeralattjáró
térkép	sátor	számkártya	tenger	Süsü	hajó
ásás	nyaralás	tankolás	vihar	hétfejű	víz
sziget	takarodó	leolvasás	lék	tűz	lemorul
láda	tábortűz	fej	süllyed	szárny	periszkóp
csészealj	focimeccs	delfin	cserép	tányér	iskola
repülő	labdarúgás	tenger	virág	lapos	gyerekek
tea	mérkőzés	óceán	föld	étel	tanulás
tányér	labda	hal	tető	evés	épület
UFO	gól	víz	törékeny	tálalás	diákok

I. 2. Saját élmény előhívása

TERVEZETT IDŐ: 8 perc

KIEMELT KÉPESSÉGEK, KÉSZSÉGEK: szóbeli kifejezőképesség

A szóforgó szabályai szerint minden gyerek röviden elmond csoporttársainak egy olyan kalandot, amely vele történt meg. A csoport döntse el, melyik történet volt a legérdekesebb. Ezek hangozzanak el az egész osztály előtt is.

I. 3. Asszociációs játék (fürtábra készítése a *kaland* szó kapcsán)

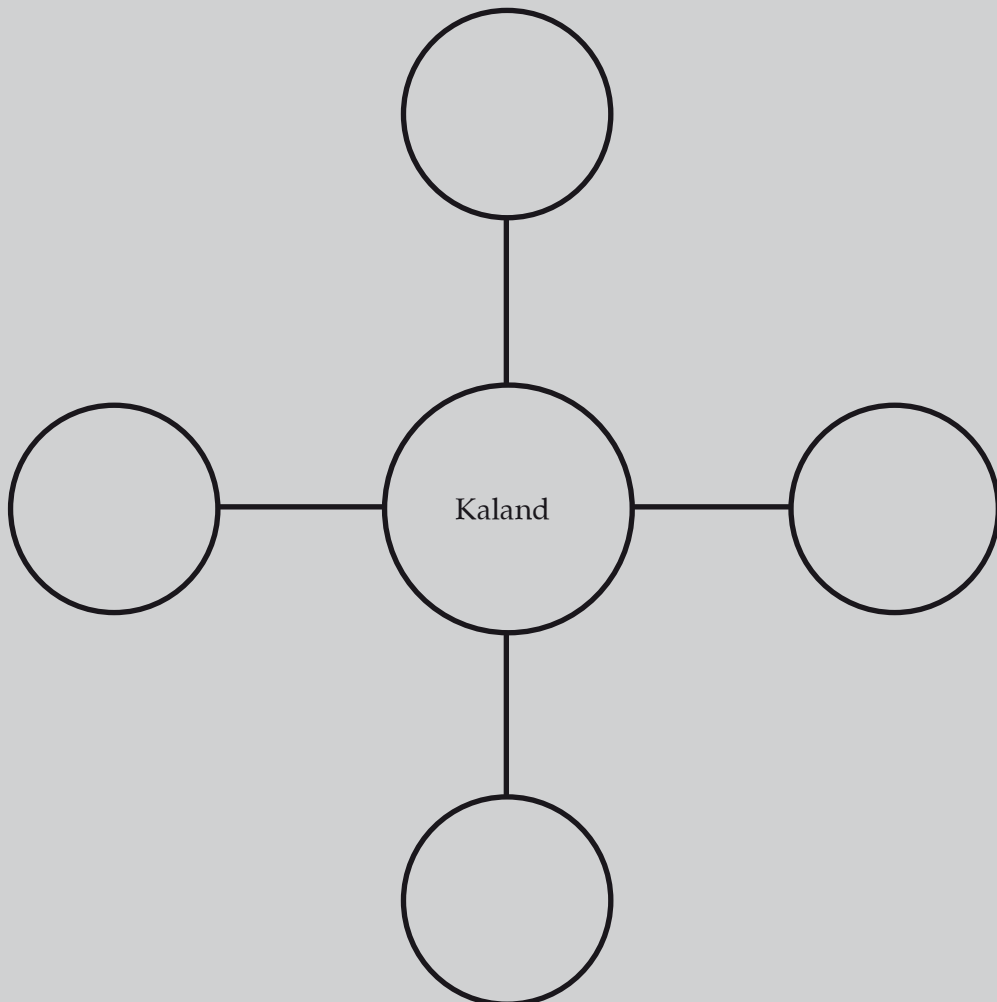
TERVEZETT IDŐ: 10 perc

KIEMELT KÉPESSÉGEK, KÉSZSÉGEK: asszociációs készség, egyszerű, ok-okozati viszonyok megállapítása

Minden csoport kap egy A/3-as méretű csomagolópapírt, melynek közepére fölkerül a KALAND szó. Az ábra az asszociációk mennyiségének megfelelően bővítendő.

Ehhez a hívószóhoz társítanak szavakat, fogalmakat, asszociációkat, azaz írják be a körökbe, miről mi jut az eszükbe. A társított szavakhoz újabb asszociációkat gyűjtenek, majd megpróbálnak kapcsolatot keresni közöttük. Az ábra elkészítéséhez szükséges szógyűjtés a szóforgó szabályai szerint történik.

I. 3 Fürtábra

A megbeszélés során minden csapat szóvivője bemutatja és elmagyarázza a csoport ábráját.

II. AZ ÚJ TARTALOM FELDOLGOZÁSA

II. 1. Jólát

TERVEZETT IDŐ: 10 perc

A) A címhez rövid történet kitalálása (szereplők, helyszín, esemény, idő megjelölésével)

KIEMELT KÉPESSÉGEK, KÉSZSÉGEK: kifejeleti jólátok megfogalmazása

A tanító megmondja a gyerekeknek a kisregény címét. Ennek alapján a csoportok elképzelik, miről szólhat a történet, kik a szereplői, hol játszódhat. Elképzelésükről rövid jegyzetet készítenek.

Az ellenőrzés során minden csoport beszámol az általa kitalált történetéről.

B) A címhez rövid történet kitalálása, megjelenítése rajzos formában

KIEMELT KÉPESSÉGEK, KÉSZSÉGEK: kifejeleti jólátok megfogalmazása

A tanító megmondja a gyerekeknek a kisregény címét. Ennek alapján a csoportok elképzelik, miről szólhat a történet, kik a szereplői, hol játszódhat. Elképzelésükről közös rajzot készítenek. Az ellenőrzés során minden csoport bemutatja a rajzát, s elmondja az elképzelését.

II. 2. Zenei illusztráció

TERVEZETT IDŐ: 5 perc

KIEMELT KÉPESSÉGEK, KÉSZSÉGEK: fantázia, zenei hallás, zenei emlékezet

– Dukas: *A kis bűvészinas*

– Binder-Borbély: *7 duets – Sodrásban*

– Kodály: *Háry – Napóleon csatája*

– Bernstein: *West Side Story – Prologue*

– Wagner: *Tannhäuser – Nyitány*

– Saint-Saëns: *Állatok farsangja – Akvárium*

A tanító lejátszik a zenei részletekből kb. 30 másodpercnyit. Ezek közül a csoportok választanak egyet, amely az ő történetükhöz szerintük a legjobban illik. Választásukat próbálják megindokolni.

II. 3. Az első fejezet olvasásának előkészítése

TERVEZETT IDŐ: 4 perc

– Idegen szavak kiejtésének megbeszélése: Natalie, Clare, McDonald's, Zoe, Lee, Clive, Mr. Hunter, shake, Big Mac

A tanító előzetesen felírja a táblára vagy írásvetítőre a fenti idegen szavakat, bemutatja szavanként a kiejtést, s azt a gyerekekkel is gyakoroltatja.

– Nehezen olvasható szavak kiemelése, gyakorlása párban.

K – II. 3.

Gyakorold az alábbi szavak pontos olvasását!

A) meg-lo-va-gol-hat-tam, fo-ci-mecs-csen, ab-lak-pár-kány-ra, csé-sze-al-jon, szörny-sze-rű, fé-lel-me-tes-nek, ba-rá-tsá-gos-nak, kacs-ka-rin-gó-zom, be-le-fáj-dul

B) Gyakorold az alábbi szókapcsolatok pontos olvasását!

meglovagolhattam őket

főlnézett az ablakpárkányra

kacsaringom vele a levegőben

nem látszott félelmetesnek

focimeccsen

közelebről megnézte

beféjdult a fülem

kibillent a csészealjából

olyan szörnyszerű volt

II. 4. Az első fejezet elolvasása

TERVEZETT IDŐ: 6 perc

KIEMELT KÉPESSÉGEK, KÉSZSÉGEK: olvasási készség, szövegértés

Bármelyik munkaformát választja a tanító a fejezet olvasására, a gyerekek olvasás közben jelölik a számukra ismeretlen szavakat.

A) Önálló, néma olvasás

B) Olvasás párban

Az olvasópárokat úgy állítsa össze a tanító, hogy a nehezebben olvasó diák mellé technikailag magasabb szinten álló pár kerüljön. A gyerekek felváltva olvassák a szöveget. A megfelelő haladás érdekében a gyorsabban olvasó hosszabb, a lassabban olvasó gyerek rövidebb szöveget olvasson.

C) Olvasás kiscsoportban

- A nehezebben olvasó diákok tanítói vezetéssel kiscsoportban olvasnak.
- Az olvasástechnikailag magasabb szinten álló diákok önálló, néma olvasással ismerkednek meg az első fejezettel.

II. 5. Az olvasólap feladatainak megoldása

TERVEZETT IDŐ: 8 perc

KIEMELT KÉPESSÉGEK, KÉSZSÉGEK: szövegértés, szövegben való tájékozódás

- A diákok önállóan oldják meg az olvasólapok feladatait. Az ellenőrzést párban vagy frontálisan végzik.
- A feladatokat a csoporttagok megbeszélik, majd önállóan megoldják. Az ellenőrzést közösen végzik.

K – II. 5.

- Kik szerepelnek a történetben? Húzd alá a nevüket a szövegben!
  - Írd le a nevüket!
  - Készíts róluk rajzot!
- Hol játszódik a történet?
  - Húzd alá a szövegben!
  - Írd le!
  - Rajzold le!
- Keress olyan szavasakat, amelyek kifejezik, hogyan mozog a csészealj!
- Keress ki a szövegből azokat a szavakat, amelyek nagyon hasonlót jelentenek, mint a „kicsi” szó. Majdnem azt jelentik, de mégsem egészen. Szóval a „kicsi” szó rokonai.
- Rajzold le azt a jelenetet ebből a fejezetből, amely a legérdekesebb neked – úgy, ahogy elképzelted!

Fl – II. 5.

Hol jártak Natalie társai szombaton? Húzd alá a kérdésre válaszoló szavakat!
 állatkertben, uszodában, jégpályán, múzeumban, focimeccsen, vásárolni,
 McDonald'sban, cirkuszban, erdőben, lóversenyen

II. 6. Az ismeretlen szavak, kifejezések magyarázata

TERVEZETT IDŐ: 3 perc

KIEMELT KÉPESSÉGEK, KÉSZSÉGEK: szókincsfejlesztés

Közösen megbeszélik azokat a szavakat, kifejezéseket, melyek a fejezet olvasásakor a gyerekek számára ismeretlenek voltak.

II. 7. Belső hangok

TERVEZETT IDŐ: 10 perc

KIEMELT KÉPESSÉGEK, KÉSZSÉGEK: empátia, szóbeli kifejezőképesség,

A tanító elmagyarázza a gyerekeknek a „belső hangok” technikát.

(Ennek lényege, hogy a gyerekek, miközben olvassák a szöveget, bizonyos helyeken megállnak. Egy kiválasztott szereplő kimondatlan gondolatait, érzelmeit fogalmazzák meg az adott pillanatban.)

A) Natalie érzéseinek megfogalmazása

Szereposztással olvassuk az első fejezetet addig, amíg Natalie a hétfői beszámolóját elmondja. Ekkor szólalnak meg a belső hangok. Bárki szabadon elmondhatja a gondolatait Natalie nevében.

Beszélgünk az elhangzottak különbözőségéről, azok okairól.

B) Igazat mondott-e Natalie?

Szereposztással olvassuk az első fejezetet addig, amíg Natalie a hétfői beszámolóját elmondja. Az olvasás után a tanító felteszi a kérdést: „Igazat mondott-e Natalie?”

A csoportok szóforgóval megbeszélik a kérdést. A csoportok beszámolnak az elhangzott véleményekről. A gyerekek indokolják döntésüket.

II. 8. Mimetikus játék

TERVEZETT IDŐ: 10 perc

KIEMELT KÉPESSÉGEK, KÉSZSÉGEK: írásbeli kifejezőképesség

A) A csoportok- egy-egy mondattal leírt helyzetet jelenítenek meg, a többiek kitalálják, hogy miről szól a némajáték.

- Natalie észreveszi a repülő virágcserepet.
- A gyerekek hitetlenkedve hallgatják Natalie beszámolóját.
- A tanár úr figyelmezteti a gyerekeket.
- A gyerekek izgatottan mesélik hétfői élményeiket.
- A kis szörny büszkén mutatja meg a csészealját.
- Natalie ijedten nézi az összetört virágcserepet.

B) Egy csoport ír egy mondatot, amelyet egy másik csoportnak kell előadnia.

A mondatra vonatkozó kritériumok: a fejezet valamelyik konkrét eseményéhez kapcsolódjon, egyértelmű legyen a leírásból, hogy ki és mit csinál.

A jelenet eljátszása után következik a mondat felolvasása, a kritériumoknak való megfelelés vizsgálata.

II. 9. Mi az, amit saját történetükben hasonlóan képzeltek el a gyerekek, és mi az, amit nem?

TERVEZETT IDŐ: 2 perc

KIEMELT KÉPESSÉGEK, KÉSZSÉGEK: saját gondolatok és a szöveg összehasonlítása

III. ÉRTÉKELÉS

TERVEZETT IDŐ: 5 perc

KIEMELT KÉPESSÉGEK, KÉSZSÉGEK: lényeglátás, önismeret

A) „Kilépőkártya”

A tanító kioszt minden diáknak 1-1 cédulát, és arra kéri őket, hogy írják le véleményüket a lapon szereplő kérdések segítségével. Nem szükséges mindegyik pont kérdésére írniuk.

Ezután az önként jelentkezők megosztják társaikkal gondolataikat. A tanár reflektál a megjegyzésekre, észrevételekre.

K – III. A)

Kilépőkártya

- a) Írd le, mi volt számodra a fejezetben a legérdekesebb, vagy a legfontosabb!
- b) Írj egy kérdést a történettel kapcsolatban!
- c) Írd le, melyik feladat volt szerinted a legérdekesebb!
- d) Írj egy olyan szót, amelyet az elmúlt órákon ismertél meg!

B) Tanulói visszajelzések

Tudott-e meg újdonságot, érdekességet a fejezet olvasása, a közös munka során.

MELLÉKLETEK

K – I. 1. C)

Tabu kártyák

<i>kinckeresés</i>	<i>táborozás</i>	<i>számháború</i>	<i>hajótörés</i>	<i>sárkány</i>	<i>tenger-alattjáró</i>
térkép	sátor	szám-kártya	tenger	Süsü	hajó
ásás	nyaralás	tankolás	vihar	hétfejű	víz
sziget	takarodó	leolvasás	lék	tűz	lemerül
láda	tábortűz	fej	süllyed	szárny	periszkóp

<i>csészealj</i>	<i>focimeccs</i>	<i>delfin</i>	<i>cserép</i>	<i>tányér</i>	<i>iskola</i>
repülő	labdarúgás	tenger	virág	lapos	gyerekek
tea	mérkőzés	óceán	föld	étel	tanulás
tányér	labda	hal	tető	evés	épület
UFO	gól	víz	törékeny	tálalás	diákok

K – II. 3.

A) Gyakorold az alábbi szavak pontos olvasását!

meg-lo-va-gol-hat-tam

fo-ci-mecs-csen

ab-lak-pár-kány-ra

csé-sze-al-jon

szörny-sze-rű

fé-lel-me-tes-nek

ba-rá-tsá-gos-nak

kacs-ka-rin-gó-zom

be-le-fáj-dul

B) Gyakorold az alábbi szókapcsolatok pontos olvasását!

meglovagolhattam őket

nem látszott félelmetesnek

belefájdult a fülem

fölnézett az ablakpárkányra

focimeccsen

kibillent a csészealjából

kacsaringózom vele a levegőben

közelebbről megnézzé

olyan szörnyszerű volt

II. 4.

Első fejezet

Natalie már nagyon unta az órát.

A gyerekek repülő játékokat készítettek.

Natalie egy nagy madarat ragasztott, de a szárnyai rozogák lettek. Ez aztán nem fog repülni – gondolta.

– Ti mit csináltatok szombaton? – kérdezte Natalie a barátaitól.

– Usziban voltam – mondta Clare.

– Mi a McDonald’sba mentünk – válaszolta Zoe.

– Én focimeccsen voltam – felelte Lee.

– Mi a nagyival vásároltunk – mondta Clive. – Adott nekem öt fontot. És kaptam tőle csokit is. Fincsi volt.

– Na és mit gondoltok, én mit csináltam szombaton? – kérdezte Natalie. – Először úszni voltam. Igazi delfinek voltak a medencében, és meglovagolhattam őket. Onnan a McDonald’sba mentünk, ahol húsz Big Macet ettem, és húsz eper shake-et ittam. Aztán focimeccsen is voltam, ahol lőttem egy gólt is. Mindenki ujjongott. Végül vásárolni voltam a nagyival, öt fontot kaptam tőle és sok-sok csokit.

– Hányat? – kérdezte Clive.

– Natalie csak lódít, te buta! – nevetett Lee.

– Gyerekek, csöndesebben! – szólt rájuk Mr. Hunter. – Natalie, folytasd a munkát, és hagyd abba a fecsegést! Délután különleges vendégünk érkezik. Akkor lesz itt a mese ideje.

– Inkább ez az óra lehetne különleges... – mormogta unottan Natalie.

Sóhajtott.

Nyújtózkodott.

Fölnézett az ablakpárkányra. A cserepes virág mintha megmozdult volna.

Natalie hunyorított.

A virág a cserépben újra megmozdult. Most fölfelé!

Csak nem repül el?

Nem!

A cserepes virág nem repült.

A tányér repült.

Pedig csak egy közönséges, virágmintás csészealj volt, de úgy látszik, mára szárnyakat növesztett.

– Repülő csészealj! – rebegette Natalie döbbenten.

Odament, hogy közelebbről megnézze. Egy apró lény állt a csészealjon.

Mi lehet ez...?

– Állat vagy ember? – töprengett Natalie.

Nem állat volt, de nem is ember.

Hanem egy nagyon, nagyon, nagyon apró, furcsa lény.

Boglya haja, hegyes foga, éles körme és hosszú farka volt.

Olyan szörnyszerű volt, de nem látszott félelmetesnek, inkább barátságosnak.

– Szia! – köszönt rá Natalie.

– Szia! – köszönt vissza az apró, barátságos szörny.

– Nem beszélnél hangosabban? – kérdezte Natalie. – Alig hallom a hangod.

– Pedig kiabálok! – mondta a parányi szörny. – Nem beszélnél halkabban? Máris belefájdult a fülem.

– Tiéd ez a repülő csészealj? – suttogta Natalie olyan halkán, hogy az ajkai alig mozdultak.

A kis szörny büszkén bólintott.

– Akarod látni, hogy kacskaringózom vele a levegőben?

– Mi az hogy! – mondta Natalie.

A pöttöm szörny toppantott egyet icipici lábával.

A csészealj csapdosni kezdett apró szárnyaival, majd zümmögve röppent körbe-körbe a levegőben. A virág levelei vadul integettek.

A szörny is integetett, ahogy Natalie feje körül körözött, körbe-körbe, hogy a lány beleszédült.

A virág meg billegett, billegett, amíg egyszer csak...

... kibillent a csészealjból, és a terem padlójához vágódott!

– Ajjaj! – mondta a kicsi szörny.

– Ajjaj! – mondta Natalie. – Mit szól majd Mr. Hunter?

K – II. 5.

1. Kik szerepelnek a történetben? Húzd alá a nevüket a szövegben!

a) Írd le a nevüket!

b) Készíts róluk rajzot!

2. Hol játszódik a történet?

a) Húzd alá a szövegben!

b) Írd le!

c) Rajzold le!

3. Keresd olyan szavasakat, amelyek kifejezik, hogyan mozog a csészealj!

4. Keresd ki a szövegből azokat a szavakat, amelyek nagyon hasonlót jelentenek, mint a „kicsi” szó.

Majdnem azt jelentik, de mégsem egészen. Szóval a „kicsi” szó rokonai.

5. Rajzold le azt a jelenetet ebből a fejezetből, amely a legérdekesebb neked – úgy, ahogy elképzelted!

FI – II. 5.

1. fl.

Hol jártak Natalie társai szombaton? Húzd alá a kérdésre válaszoló szavakat!

állatkertben
uszodában
jégpályán
múzeumban
focimeccsen
vásárolni
McDonald'sban
cirkuszban
erdőben
lőversenyen

K – III. A)

Kilépőkártya

- a) Írd le, mi volt számodra a fejezetben a legérdekesebb, vagy a legfontosabb!
- b) Írj egy kérdést a történettel kapcsolatban!
- c) Írd le, melyik feladat volt szerinted a legérdekesebb!
- d) Írj egy olyan szót, amelyet az elmúlt órákon ismertél meg!

JACQUELINE WILSON: NAGY KALAND KISTÁNYÉRON

A KISREGÉNY FELDOLGOZÁSA – 2. FEJEZET

KÉSZÍTETTE: Kálmán Katalin
Kolláth Erzsébet

MODULLEÍRÁS

A MODUL CÉLJA

Az olvasási kedv felkeltése, önálló olvasásélmény nyújtása teljes regény feldolgozásával; Az előítélet-mentességre, a belső értékek megismerésén alapuló véleményalkotásra, az odafigyelésre, nyitottságra, a másság elfogadására nevelés

AJÁNLOTT IDŐKERET

2×45 perc

KOROSZTÁLY

8–9 évesek

MODULKAPCSOLÓDÁSI PONTOK

TÁGABB KÖRNYEZETBEN

Információs és kommunikációs kultúra: Fejlessze a megismerési képességeket, különös tekintettel a megfigyelési, kódolási, értelmezési, indoklási, bizonyítási képességekre.

Énkép, önismeret: A tanulók számára szervezzünk olyan környezetet, mely önmaguk megismerésére motivál.

Erkölcsei és etikai normák iránti fogékonyság;

Tanulás: Élményeik és tapasztalataik alapján ismerjék meg és tudatosítsák saját pszichikus feltételeiket.

Kompetenciaterület szerint:

Szociális: az autonómia (késztetés saját vélemény, álláspont kialakítására) fejlesztése

SZŰKEBB KÖRNYEZETBEN

Szóbeli szövegalkotás, olvasástechnika fejlesztése, irodalmi szövegek befogadása, megértése;

Nem verbális kommunikáció néhány elemének értelmezése, alkalmazása

AJÁNLOTT MEGELŐZŐ TEVÉKENYSÉGEK

Rövidebb lélegzetű, különös helyszíneken játszódó, vagy különös szereplőkről, érdekes kalandokról szóló történetek olvasása

AJÁNLOTT KÖVETŐ TEVÉKENYSÉGEK

Mesékből és valóságból megismert kalandos történetek szóbeli és írásbeli megfogalmazása;

Más bolygóról szóló tudományos ismeretterjesztő szövegek olvasása

A KÉPESSÉGFEJLESZTÉS FÓKUSZAI

- Szövegolvasás;
- Lényegkiemelő olvasás;
- Beszédbátorság, beszédkedv;
- Közlő és befogadó céljának azonosítása;
- Olvasott szöveghez való viszonyulás;
- Egyszerű következtetések megfogalmazása

ÉRTÉKELÉS

Tanulói önértékelés és a társak értékelése, tanítói segítő-fejlesztő értékelés;
Szempontjai: a gyerekek megfogalmazzák-e az olvasással kapcsolatos nehézségeiket; részvétel a közös munkában, a figyelem és az együttműködés szintje, aktivitás, felelősségvállalás önmaguk és társaik iránt

TÁMOGATÓRENDSZER

- Jacqueline Wilson: *Nagy kaland kistányéron*. Animus Kiadó, Budapest, 2004.
- Drámapedagógia, kooperatív tanulási technikák

A MODULBAN ALKALMAZOTT KOOPERATÍV TECHNIKÁK

Szóforgó

Adott egy téma. Pl.: „Mondjatok egy-egy szót, gondolatot Harry Potterről!”
A négyfős csoportok tagjai egymás után szólnak hozzá a témához. A téma forgása időhöz kötött.

MODULVÁZLAT

LÉPÉSEK, TEVÉKENYSÉGEK	KIEMELT KÉSZSÉGEK, KÉPESSÉGEK	CÉLCSOPORT, A DIFFERENCIÁLÁS LEHETŐSÉGEI	MUNKAFORMÁK
I. Ráhangelődés (6 perc)			
A) Az első fejezet felidézése szóforgóval	Emlékezet, lényegkiemelés, szóbeli kifejezőkészség, együttműködés	Jó verbális készségű gyerekek	kooperatív
B) Az első fejezet felidézése párban	Emlékezet, lényegkiemelés, szóbeli kifejezőkészség, együttműködés	Jól együttműködő gyerekek	páros
C) Az első fejezet felidézése megadott szavak sorbarendezése után, azok felhasználásával	Emlékezet, lényegkiemelés, szóbeli kifejezőkészség, együttműködés	Az olvasottakat nehezebben felidéző gyerekek	kooperatív
II. Az új tartalom feldolgozása			
Szövegfeldolgozás 1. Olvasástechnikai gyakorlatok (2 perc)	Olvasási készség, együttműködés		páros
2. Második fejezet olvasása (6 perc)			
A) Önálló olvasás	Olvasási készség, szövegértés	Gyorsan, jó szövegértéssel olvasók	önálló
B) Páros olvasás	Olvasási készség, szövegértés, együttműködés	Különböző olvasási szinten lévő, de jól együttműködő párok	páros
C) a) Kiscsoportos olvasás tanítói vezetéssel; b) Önálló olvasás	Olvasási készség, szövegértés, együttműködés	a) Akiknek elkel a tanítói segítség; b) Gyorsan, jó szövegértéssel olvasók	differenciált, egyéni illetve csoportmunka
3. Olvasólap (10 perc)	Szövegértés, szókincs bővítés, írásbeli szövegalkotás, együttműködés		csoportmunka
4. Ismeretlen szavak magyarázata (2 perc)	Olvasási készség		csoportmunka
5. Jellemterkép készítése (12 perc)	Véleményalkotás, összefüggések felismerése, érvelés, együttműködés		csoportmunka
6. Kérdésőzön (15 perc)	Összefüggések felismerése, lényegkiemelés, szóbeli kifejezőkészség, együttműködés		csoportmunka

LÉPÉSEK, TEVÉKENYSÉGEK	KIEMELT KÉSZSÉGEK, KÉPESSÉGEK	CÉLCSOPORT, A DIFFERENCIÁLÁS LEHETŐSÉGEI	MUNKA-FORMÁK
7. (12 perc)			
A) „Sajnos – szerencsére”	Összefüggések felismerése, fantázia, szóbeli kifejezőkészség	Fantáziadús gyerekek	frontális
B) Nézőpontok ütköztetése	Vitakészség, érvelés, türelem, véleményalkotás	Jó verbális készségű gyerekek	frontális
8. Szoborjáték-élőkép (5 perc)	Fantázia, empátia, nonverbális kifejezőkészség, együttműködés		csoporthmunka
9. Térképrajzolás (15 perc)	Vizuális kifejezőkészség, fantázia		csoporthmunka
III. Értékelés (5 perc)			
A) „Kilépőkártya”	Lényeglátás, helyzetfelismerés; Önismeret	Fejlett verbális készségű gyerekek	egyéni
B) Tanulói visszajelzések	Önismeret, helyzetfelismerés		frontális

A FELDOLGOZÁS MENETE

I. RÁHANGOLÓDÁS

TERVEZETT IDŐ: 6 perc

KIEMELT KÉPESSÉGEK, KÉSZSÉGEK: emlékezet, lényegkiemelés, szóbeli kifejezőkészség

A) Az első fejezet felidézése szóforgóval

A csoportok szóforgó technikával felidéznek az első fejezet tartalmát.

Vázlatszerűen, tömör mondatokkal próbálják elmondani a fejezet történetét. Mondatonként adják tovább a szót társuknak.

B) Az első fejezet felidézése párban

Páros feladathelyzetben az egyik diák elkezd mondani a történetet addig, amíg a virágcserep meg nem mozdul. Onnan társa folytatja.

C) Az első fejezet felidézése megadott szavak sorbarendezése után, azok felhasználásával

A gyerekek csoportmunkában sorba rendezik a kártyákat, majd a kifejezések felhasználásával, szóforgóval röviden elmondják a történetet.

1. fl.

FI – I. C

A fejezet eseményei összekeveredtek.
Számold meg, vagy kivágással rendezd sorba őket!

- Apró lény a csészealjra
- Natalie lődít
- Megmozdul a virágcserep
- Játékot készítettek
- A gyerekek szombati élményei
- Összetörik a virágcserep

Megoldás

- Játékot készítettek.
- A gyerekek szombati élményei
- Natalie lődít.
- Megmozdul a virágcserep.
- Apró lény a csészealjra
- Összetörik a virágcserep.

II. SZÖVEGFELDOLGOZÁS

II. 1. Olvasástechnikai gyakorlatok

TERVEZETT IDŐ: 2 perc

KIEMELT KÉPESSÉGEK, KÉSZSÉGEK: olvasási készség

Nehezen olvasható szavak kiemelése, gyakorlása párban.

A szavak a II. olvasólap elején találhatók.

K – II. 1.

1. A) Gyakorold az alábbi szavak pontos olvasását!

szán-dé-ko-san, csik-lan-doz-ta, ösz-sze-tör-ném, ösz-sze-nyom-ná-lak, o-da-nyúj-tot-ta,
fé-lel-me-tes-nek, fo-lyo-só-ján, kacs-ka-rin-góz-tak, ka-csa-úsz-ta-tó

B) Gyakorold az alábbi szavak pontos olvasását!

szándékosan, csiklandoztá, összetörném, összenyomnálak, odanyújtotta,
félelmetesnek, folyosóján, kacskaringóztak, kacsaúsztató

II. 2. A második fejezet olvasása (differenciált módon)

TERVEZETT IDŐ: 6 perc

KIEMELT KÉPESSÉGEK, KÉSZSÉGEK: olvasási készség, szövegértés

Bármelyik munkaformát választja a tanító a fejezet olvasására, a gyerekek olvasás közben jelölik a számukra ismeretlen szavakat.

A) Önálló, néma olvasás

B) Olvasás párban

Az olvasópárokat úgy állítsuk össze, hogy a nehezebben olvasó diák mellé technikailag magasabb szinten álló pár kerüljön. A gyerekek felváltva olvassák a szöveget. A megfelelő haladás érdekében a gyorsabban olvasó hosszabb, a lassabban olvasó gyerek rövidebb szöveget olvasson.

C) Olvasás kiscsoportban

a) A nehezebben olvasó diákok tanítói vezetéssel kiscsoportban olvasnak.

b) Az olvasástechnikailag magasabb szinten álló diákok önálló, néma olvasással ismerkednek meg az első fejezettel.

II. 3. Az olvasólap feladatainak megoldása, ellenőrzése

TERVEZETT IDŐ: 10 perc

KIEMELT KÉPESSÉGEK, KÉSZSÉGEK: szövegértés, szövegben való tájékozódás

A) A feladatokat önállóan oldják meg, s frontálisan ellenőrzik a diákok.

B) A párok a feladat önálló elolvasása, átgondolása után megbeszélik a megoldást, majd önállóan leírják.

K – II. 3.

1. Emlékszel a szörny tulajdonságaira? A szövegből is kikeresheted, hogy milyen is ő. Készíts rajzot róla úgy, hogy aki csak a rajzot látja, az is meg tudja mondani, milyen tulajdonságai vannak!
2. Írd le, hogy mitől zsugorodott össze Natalie!
3. Gyűjts olyan szavakat, amelyek rokonai a „zsugorodott”, „vigyorgott”, „csodálatos” szavaknak! A szinonimaszótár segít.

Zsugorodott

Vigyorgott

Csodálatos

Fl – II. 3.

Hogyan mondhatnánk másképpen? Fogalmazd meg a saját szavaiddal!

Mukkanni sem tudott. _____

Tűzzünk innen! _____

Zsugorodni kezdett _____

II. 4. Ismeretlen szavak magyarázata

TERVEZETT IDŐ: 2 perc

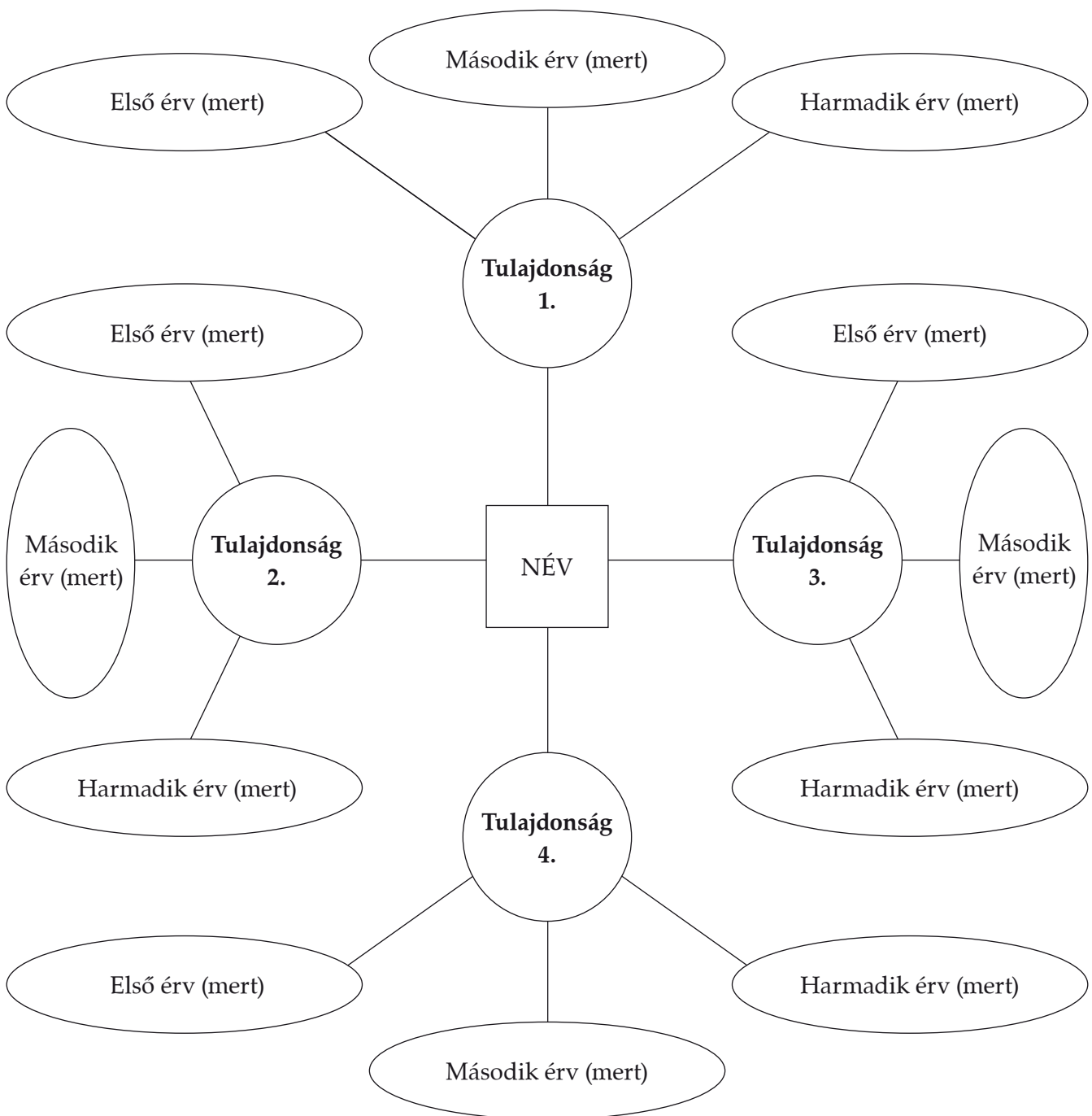
KIEMELT KÉPESSÉGEK, KÉSZSÉGEK: szókincsfejlesztés

II. 5. Jellemterkép

TERVEZETT IDŐ: 12 perc

KIEMELT KÉPESSÉGEK, KÉSZSÉGEK: véleményalkotás

A tanító a táblán, vagy írásvetítőn megmutatja a jellemterkép grafikus elrendezést. Elmagyarázza annak elkészítési módját. Hívja fel a gyerekek figyelmét arra, hogy belső tulajdonságokat gyűjtsenek, melyeket röviden indokoljanak is meg. Minden csoport kap egy A/3 méretű lapot, amelyen elkészíti a szörny jellemterképét az alábbihoz hasonlóan.

A feladat végeztével a csoportok bemutatják ábráikat az osztálynak, majd közösen megbeszélik azokat.

II. 6. Kérdésözön

TERVEZETT IDŐ: 15 perc

KIEMELT KÉPESSÉGEK, KÉSZSÉGEK: összefüggések felismerése, lényegkiemelés

A gyerekek csoportokban dolgoznak. Mindenki megfogalmaz egy kérdést arra vonatkozóan amire kíváncsi, s úgy érzi, hogy nem kapott választ. A csoporttagok felolvassák egymásnak kérdéseiket, majd közösen kiválasztják a legérdekesebbet.

Ezeket a kérdéseket elmondják az osztálynak, s a tanító felírja a táblára.

A felírt kérdések közül az osztály kiválasztja azt az egyet, amelyről ezután beszélgetni fognak.

II. 7.

A) „Sajnos – szerencsére”

TERVEZETT IDŐ: 12 perc

KIEMELT KÉPESSÉGEK, KÉSZSÉGEK: összefüggések felismerése, fantázia

A gyerekek körbeülnek, és egymás után állításokat mondanak a fejezettel kapcsolatban. Az állításokat felváltva a „sajnos...”, illetve „szerencsére...” szavakkal kezdik. (Pl.: „Sajnos Natalie összetörte a virágot”; szerencsére a tanár úr nem szidta le nagyon; sajnos föl kell takarítania.”)

B) Nézőpontok ütköztetése

KIEMELT KÉPESSÉGEK, KÉSZSÉGEK: vitakészség, érvelés

Az osztály két csoportra oszlik. Az egyikben azok állnak, akik szívesen részt vennének a Natalie-éhoz hasonló kalandban, (ahol picire zsugorodva élhetnek át kalandokat) a másikban azok, akik nem. A két tábor felváltva mond egymásnak érveket.

A szembenálló nézőpontok képviselői úgy állnak össze, hogy (az előzőekben működő) csoportok kiválasztanak két-két tagot, akik Natalie kalandja ellen, illetve Natalie kalandja mellett fognak érvelni.

II. 8. Szoborjáték-élőkép

TERVEZETT IDŐ: 5 perc

KIEMELT KÉPESSÉGEK, KÉSZSÉGEK: fantázia, empátia, nonverbális kifejezőkészség

A csoportok húznak egy-egy kártyát, amelyen a fejezet egy-egy eseménye szerepel.

Ezt próbálják meg egy közös csoportkép kialakításával megjeleníteni.

Mr. Hunter leszidja Natalie-t.

Jön a zuhanórepülés.

Natalie nyakát csiklandozza a kis szörny.

Natalie nem tudja, hogyan mehetne újdonsült barátjával.

Natalie megfogja a szörny kezét, s elkezd zsugorodni.

Natalie fölülről szemléli a kacsásztatót.

II. 9. Térképrajzolás

TERVEZETT IDŐ: 15 perc

KIEMELT KÉPESSÉGEK, KÉSZSÉGEK: vizuális kifejezőkészség, fantázia

Minden csoport kap egy csomagolópapírt. Ezen rajzban megjelenítik az első két fejezet helyszíneit, eseményeit. Mielőtt a csoportok hozzákezdenének a munkához, frontálisan megbeszélik a megjelenítendő elemeket. A tanító irányításával kezdik el a térkép rajzolását, majd a csoportok önállóan folytatják a rajzolást.

(A térképen jelenjenek meg a helyszínek és az események!)

Az elkészült munkákat csak röviden mutatják be a csoportok, mivel a következő órákon tovább rajzolják a térképet. (A térképek a munka folytatásáig jól látható helyen legyenek az osztályban.)

III. ÉRTÉKELÉS

TERVEZETT IDŐ: 5 perc

KIEMELT KÉPESSÉGEK, KÉSZSÉGEK: lényeglátás, önismeret

A) „Kilépőkártya”

A tanító kioszt minden diáknak 1-1 cédulát, és arra kéri őket, hogy írják le véleményüket a lapon szereplő kérdések segítségével. Nem szükséges mindegyik pont kérdésére írniuk.

Ezután az önként jelentkezők megosztják társaikkal gondolataikat. A tanár reflektál a megjegyzésekre, észrevételekre.

K – III. A)

Kilépőkártya

- a) Írd le, mi volt számodra a fejezetben a legérdekesebb, vagy a legfontosabb!
- b) Írj egy kérdést a történettel kapcsolatban!
- c) Írd le, melyik feladat volt szerinted a legérdekesebb!
- d) Írj egy olyan szót, amelyet az elmúlt órákon ismertél meg!

B) Tanulói visszajelzések

Tudott-e meg újdonságot, érdekességet a fejezet olvasása, a közös munka során?

MELLÉKLETEK

FI – I. C

1. fl. *A fejezet eseményei összekeveredtek.
Számozd meg, vagy kivágással rendezd sorba őket!*

- Apró lény a csészealjon
- Natalie lódít
- Megmozdul a virágcserep
- Játékokat készítettek
- A gyerekek szombati élményei
- Összetörik a virágcserep

K – II. 1.

A) Gyakorold az alábbi szavak pontos olvasását!

szán-dé-ko-san
csik-lan-doz-ta
ösz-sze-tör-ném
ösz-sze-nyom-ná-lak
o-da-nyúj-tot-ta
fé-lel-me-tes-nek
fo-lyo-só-ján
kacs-ka-rin-góz-tak
ka-csa-úsz-ta-tó

B) Gyakorold az alábbi szavak pontos olvasását!

szándékosan
csiklandoza
összetörném
összenyomnálak
odanyújtotta
félelmetesnek
folyosóján
kacsaringóztak
kacsaúsztató

II. 2. 2.

Második fejezet

Mr. Hunter sok mindent mondott.

– Komisz lány vagy, Natalie! Mi dolgod volt az ablaknál? Szándékosan lökted le ezt a virágot?

– Nem, dehogy! Nem én voltam! – tiltakozott Natalie.

– Én voltam! – mondta a kicsi szörny, miközben Natalie mögött röpködött a csészealjával.

– Most nézd, mi van a padlón! Hozd a lapátot és a söprűt a szekrényből! – parancsolta Mr. Hunter. – És ne vigyorgj! Egyáltalán nem vicces.

Natalie azonban továbbra is vigyorgott. Hogyne vigyorgott volna, amikor új barátja a nyakát csiklandozta karmaival.

Natalie kisietett a teremből.

A repülő csészealj vele tartott. Ott röpködött a feje körül.

– Hová mész? – kiabált a lány után.

– Hozom a lapátot és a söprűt.

– Ez olyan unalmas! Inkább gyere, repülj velem! Ugorj föl a csészealjra!

– Mégis, hogy képzeled? – csodálkozott Natalie. – Túl nagy vagyok. Összetörném a csészealjat. Téged meg összenyomnálak.

– Ó, ezen segíthetünk! Fogd meg a kezem, Natalie!

Natalie odanyújtotta hatalmas kezét. Amikor a kicsi szörny kinyújtotta a mancsát, Natalie zsugorodni kezdett!

Csak zsugorodott, zsugorodott, zsugorodott, amíg pontosan akkora nem lett, mint barátja. Csakhogy az már akkor nem látszott kicsinek.

A szörnynek nagy, boglya haja volt.

A fogai nagyon hegyesek voltak.

A körmei nagyon élesek.

A farka nagyon hosszú.

De nem látszott félelmetesnek.

Inkább barátságosnak.

– Repüljünk! Gyorsíthatok?

– Mi az hogy! – rikkantott Natalie.

A szörny toppantott, mire a szárnyak gyorsabban kezdtek verdesni. A repülő csészealj végigsuhogott az iskola folyosóján.

– Áááááá! – kiáltott Natalie.

– Ez csak sétalovaglás – hengegett a szörny. – Gyerünk ki!

Natalie bólogatott.

Mukkanni sem tudott, mert alig kapott levegőt.

Átsuhantak a játszótéren.

– Huhúúú! Ez Csodálatos! Fel tudunk menni a tetők fölé?

– Naná! – vágta rá a szörny, és máris ott kacskaringóztak a kémények körül. – És most jöjjön a zuhanó móka!

Zuhanni kezdtek, egyenest a parkba.

A magasból a kacsaúsztató olyan kicsinek látszott, mint egy pocsolya, de ahogy közelebb értek...

... a kacsák egyre nagyobbak lettek.

– Gyorsan! Föl, mielőtt elkapnak bennünket!

– Tátogjatok csak, buta libák! – bosszantotta őket a szörny.

– Ezek nem libák, hanem kacsák – helyesbített a kislány.

Még éppen időben emelkedtek fel, és hagyták ott a hápogó csapatot.

– Közel lakom a parkhoz Már látszik is a házunk. Nézd, ott az anyukám és a kistestvéreim.

– Akarod látni az én anyukámat és az én kistestvéreimet? – kérdezte a szörny.

– Persze!

– Akkor irány a Szörnybolygó!

K – II. 3.

1. Emlékszel a szörny tulajdonságaira? A szövegből is kikeresheted, hogy milyen is ő. Készíts rajzot róla úgy, hogy aki csak a rajzot látja, az is meg tudja mondani, milyen tulajdonságai vannak!
2. Írd le, hogy mitől zsugorodott össze Natalie!
3. Gyűjts olyan szavakat, amelyek rokonai a „zsugorodott”, „vigyorgott”, „csodálatos” szavaknak!
A szinonimaszótár segít.

Zsugorodott

Vigyorgott

Csodálatos

FI – II. 3.

Hogyan mondhatnánk másképpen? Fogalmazd meg a saját szavaiddal!

Mukkanni sem tudott. _____

_____

Tűzzünk innen! _____

_____

Zsugorodni kezdett. _____

_____

K – III. A)

Kilépőkártya

a) Írd le, mi volt számodra a fejezetben a legérdekesebb, vagy a legfontosabb!

b) Írj egy kérdést a történettel kapcsolatban!

c) Írd le, melyik feladat volt szerinted a legérdekesebb!

d) Írj egy olyan szót, amelyet az elmúlt órákon ismertél meg!

JACQUELINE WILSON: NAGY KALAND KISTÁNYÉRON

A KISREGÉNY FELDOLGOZÁSA – 3. FEJEZET

KÉSZÍTETTE: Kálmán Katalin
Kolláth Erzsébet

MODULLEÍRÁS

A MODUL CÉLJA

Az olvasási kedv felkeltése, önálló olvasásélmény nyújtása teljes regény feldolgozásával; Az előítéletek oldására, a belső értékek megismerésén alapuló véleményalkotásra, az odafigyelésre, nyitottságra, a másság elfogadására nevelés

AJÁNLOTT IDŐKERET

2×45 perc

KOROSZTÁLY

8–9 évesek

MODULKAPCSOLÓDÁSI PONTOK

TÁGABB KÖRNYEZETBEN

Információs és kommunikációs kultúra: Fejlessze a megismerési képességeket, különös tekintettel a megfigyelési, kódolási, értelmezési, indoklási, bizonyítási képességekre.

Énkép, önismeret: A tanulók számára szervezzünk olyan környezetet, mely önmaguk megismerésére motivál.

Erkölcsei és etikai normák iránti fogékonyság;

Tanulás: Élményeik és tapasztalataik alapján ismerjék meg és tudatosítsák saját pszichikus feltételeiket.

Kompetenciaterület szerint:

Szociális: Az autonómia (késztetés saját vélemény, álláspont kialakítására) fejlesztése

SZŰKEBB KÖRNYEZETBEN

Szóbeli szövegalkotás, olvasástechnika fejlesztése, irodalmi szövegek befogadása, megértése;

Nem verbális kommunikáció néhány elemének értelmezése, alkalmazása

AJÁNLOTT MEGELŐZŐ TEVÉKENYSÉGEK

Rövidebb lélegzetű, különös helyszíneken játszódó, vagy különös szereplőkről, érdekes kalandokról szóló történetek olvasása

AJÁNLOTT KÖVETŐ TEVÉKENYSÉGEK

Mesékből és valóságból megismert kalandos történetek szóbeli és írásbeli megfogalmazása;

Más bolygókról szóló tudományos ismeretterjesztő szövegek olvasása

A KÉPESSÉGFEJLESZTÉS FÓKUSZAI

- Szövegolvasás;
- Lényegkiemelő olvasás;
- Beszédbátorság, beszédkedv;
- Közlő és befogadó céljának azonosítása;
- Kifejleti jóslatok megfogalmazása, igazolása;
- Egyszerű következtetések megfogalmazása

ÉRTÉKELÉS

Tanulói önértékelés és a társak értékelése, tanítói segítő-fejlesztő értékelés;
Szempontjai: a gyerekek megfogalmazzák-e az olvasással kapcsolatos nehézségeiket; részvétel a közös munkában, a figyelem és az együttműködés szintje, aktivitás, felelősségvállalás önmaguk és társaik iránt

TÁMOGATÓRENDSZER

- Jacqueline Wilson: *Nagy kaland kistányéron*. Animus Kiadó, Budapest, 2004.
- Drámapedagógia, kooperatív tanulási technikák

MODULVÁZLAT

LÉPÉSEK, TEVÉKENYSÉGEK	KIEMELT KÉSZSÉGEK, KÉPESSÉGEK	CÉLCSOPORT, A DIFFERENCIÁLÁS LEHETŐSÉGEI	MUNKAFORMÁK
I. Ráhangolódás (10 perc)			
A) Jóslás	Fantázia, kifejeleti jóslatok megfogalmazása írásbeli kifejezőkészség, együttműködés	Élénk fantáziájú gyerekek	csoportmunka
B) Útiterv készítése	Fantázia, írásbeli kifejezőkészség, együttműködés	Kreatív gyerekek	csoportmunka
II. Az új tartalom feldolgozása			
1. A harmadik fejezet olvasásának előkészítése (2 perc) a) Nehezen olvasható szavak kiemelése szótagolva, gyakorlása; b) Nehezen olvasható szókapcsolatok olvasása	Olvadási készség, együttműködés	Differenciált egyéni, illetve páros munka	
2. A harmadik fejezet olvasása (7 perc)			
A) Önálló olvasás	Olvadási készség, szövegértés	Gyorsan, jó szövegértéssel olvasók	önálló
B) Páros olvasás	Olvadási készség, szövegértés, együttműködés	Különböző olvasási szinten lévő, de jól együttműködő párok	páros
C) a) Kiscsoportos olvasás tanítói vezetéssel; b) Önálló olvasás	Olvadási készség, szövegértés, együttműködés	a) Akiknek elkel a tanítói segítség; b) Gyorsan, jó szövegértéssel olvasók	differenciált egyéni illetve csoportmunka
3. Az olvasólap feladatainak megoldása, ellenőrzése (10 perc)			
A) A feladatok önálló megoldása, ellenőrzése	Szövegértés, szövegben való tájékozódás, emlékezet, lényegkiemelés	Önálló munkára képes gyerekek	önálló
B) A feladatok csoportban történő megbeszélése, önálló megoldása, csoportban történő ellenőrzése	Szövegértés, szövegben való tájékozódás, emlékezet, lényegkiemelés, együttműködés	Kevésbé önálló, de együttműködésre képes gyerekek	csoportmunka
4. Az ismeretlen szavak, kifejezések magyarázata (2 perc)	Szókincs bővítés		frontális

LÉPÉSEK, TEVÉKENYSÉGEK	KIEMELT KÉSZSÉGEK, KÉPESSÉGEK	CÉLCSOPORT, A DIFFERENCIÁLÁS LEHETŐSÉGEI	MUNKA-FORMÁK
5. (5 perc)			
A) A jóslás és a harmadik fejezet összehasonlítás	Kifejleti jóslatok igazolása, helyesbítése; Összehasonlítás, együttműködés		csoportmunka
B) A harmadik fejezet helyszíneinek és az útitervben leírtaknak az összevetése	Összehasonlítás		csoportmunka
6. Élet a Földön és a Szörnybolygón (12 perc) Összehasonlító táblázat készítése			
	Lényegkiemelés, információkeresés, rendszerezés, együttműködés		csoportmunka
7. Drámajáték (15 perc)			
A) Belső hangok – Mit gondolhat Natalie a testvéréről, amikor szörnynek nevezi? Biztosan mindig szörnynek gondolod a testvéredet?	Dramatikus készség, empátia, érzelmek kifejezése, önismeret, ok-okozati összefüggések felismerése	Drámajátékban jártas, fejlett empátikus készséggel rendelkező gyerekek	önálló
B) Helyzetmegjelenítés cím megadásával	Dramatikus készség, beleérző képesség, verbális kifejezőkészség, együttműködés	Drámajátékban jártas gyerekek	csoportmunka
8. Kérdésözön (12 perc)			
	Lényeglátás, véleményalkotás, ok-okozati összefüggések felismerése, verbális kifejezőkészség, együttműködés		csoportmunka
9. Az előző fejezet olvasása után rajzolt térkép folytatása, kiegészítése (10 perc)			
	Fantázia, kreativitás; Vizuális kifejezőkészség, együttműködés		csoportmunka
III. Értékelés (5 perc)			
A) „Kilépőkártya”	Lényeglátás, helyzetfelismerés; Önismeret	Fejlett verbális készségű gyerekek	egyéni
B) Tanulói visszajelzések	Önismeret, helyzetfelismerés		frontális

A FELDOLGOZÁS MENETE

I. RÁHANGOLÓDÁS

TERVEZETT IDŐ: 10 perc

KIEMELT KÉPESSÉGEK, KÉSZSÉGEK: kifejeleti jóslatok megfogalmazása, fantázia, írásbeli kifejezőkészség

A) Jóslás

A diákok csoportban dolgoznak. Az eddigi olvasmányélményeik (az első két fejezet) alapján előfeltevéseket, jóslatokat fogalmaznak meg: Vajon milyen kalandok várnak Natalie-ra a Szörnybolygón? A röviden megfogalmazott ötleteket a csoportok leírják, majd a csoportok felolvassák „jóslataikat”. (Később, a fejezet elolvasása után a jóslatokat összevetik az olvasottakkal.)

B) Útiterv készítése

A diákok csoportban dolgoznak. Leírják, hogy hova vinnének el egy idegen bolygóról érkezett lényt, mit mutatnának meg neki saját lakóhelyükön. Az ellenőrzés során a csoportok felolvassák útiterveiket. (Később, a fejezet elolvasása után ezeket összevetik az olvasottakkal.)

II. AZ ÚJ TARTALOM FELDOLGOZÁSA

II. 1. A harmadik fejezet olvasásának előkészítése

TERVEZETT IDŐ: 2 perc

KIEMELT KÉPESSÉGEK, KÉSZSÉGEK: olvasási készség

- A nehezen olvasható szavak kiemelése szótagolva, gyakorlása párban
- nehezen olvasható szókapcsolatok olvasása

K – II. 1.

A) Gyakorold az alábbi szavak pontos olvasását!

ör-ven-de-zett,	kí-ván-csis-ko-dott,	fé-lel-me-tes-nek,	visz-sza-fü-tyül-tek,
szá-rí-tó-sár-ká-nya-ink,	sza-u-na-sár-kány-nyal,	fel-for-ró-so-dott,	meg-szom-ja-zott,
ál-lat-ke-res-ke-dés,	szörny-sta-di-on,	pénz-fel-do-bás-hoz,	

B) Gyakorold az alábbi szókapcsolatok pontos gyakorlását!

örvendezett a kicsi szörny	visszafütyültek a szörnynek
nem látszottak félelmetesnek	kíváncsiskodott Natalie
szaunasárkánnyal szárítkozott	tükörtojást tudott sütni
beszaladtak a pénzfeldobáshoz	valahányszor megszomjazott

II. 2. A harmadik fejezet olvasása (differenciált módon)

TERVEZETT IDŐ: 7 perc

KIEMELT KÉPESSÉGEK, KÉSZSÉGEK: olvasási készség, szövegértés

Bármelyik munkaformát választja a tanító a fejezet olvasására, a gyerekek olvasás közben jelölik a számukra ismeretlen szavakat.

A) Önálló, néma olvasás

B) Olvasás párokban

Az olvasó párokat úgy állítsa össze a tanító, hogy a nehezebben olvasó diák mellé olvasástechnikailag magasabb szinten álló pár kerüljön. A gyerekek felváltva olvassák a szöveget. A megfelelő haladás érdekében a gyorsabban olvasó hosszabb, a lassabban olvasó gyerek rövidebb szöveget olvasson.

C) Olvasás kiscsoportban

- A nehezebben olvasó diákok tanítói vezetéssel kis csoportban olvasnak.
- Az olvasástechnikailag magasabb szinten álló diákok önálló, néma olvasással ismerkednek meg az első fejezettel.

II. 3. Az olvasólap feladatainak megoldása, ellenőrzése

TERVEZETT IDŐ: 10 perc

KIEMELT KÉPESSÉGEK, KÉSZSÉGEK: szövegértés, szövegben való tájékozódás

A) A diákok önállóan oldják meg az olvasólapok feladatait. Az ellenőrzést párban, vagy frontálisan végzik.

B) A feladatokat a csoporttagok megbeszélik, majd önállóan megoldják, közösen ellenőrzik.

K – II. 3.

- Húzd alá a szövegben azokat a szavakat, amelyekből megtudjuk, hogy hol történik az, amiről éppen olvasunk!
- Mondd másképpen!
  - fölszökkent az égbe
  - csapdosni kezdtek a szárnyaikkal
  - most süvítettünk ide
- Keresd meg és húzd alá azokat a mondatokat, ahol ugyanaz a szó többször is előfordul!
Mi lehet ezzel a célja az írónak?
- Rajzold le azt, ami ebben a fejezetben a legérdekesebb volt neked!

II. 4. Az ismeretlen szavak, kifejezések magyarázata

TERVEZETT IDŐ: 2 perc

KIEMELT KÉPESSÉGEK, KÉSZSÉGEK: szókincsfejlesztés

Közösen megbeszélik azokat a szavakat, kifejezéseket, melyek a fejezet olvasásakor a gyerekek számára ismeretlenek voltak.

II. 5. A jóslás és a harmadik fejezet összehasonlítása

TERVEZETT IDŐ: 5 perc

KIEMELT KÉPESSÉGEK, KÉSZSÉGEK: Kifejleti jóslatok igazolása, helyesbítése

A) A jóslás és a harmadik fejezet összehasonlítása

B) A harmadik fejezet helyszíneinek és az úti tervben leírtaknak az összevetése

II. 6. Élet a Földön és a Szörnybolygón összehasonlító táblázat készítése

TERVEZETT IDŐ: 12 perc

KIEMELT KÉPESSÉGEK, KÉSZSÉGEK: információkeresés, rendszerezés

A csoportok ugyanazt a táblázatot kapják. Feladatuk, hogy annak kitöltésével rendszerezzék és összehasonlítsák a Szörnybolygóról olvasottakat a földi élettel. A táblázat kitöltése után a csoportok beszámolnak társaiknak munkájuk eredményéről.

1. fl.

FI – II. 6.

Szerinted miben hasonlít a Földön és a Szörnybolygón élő gyerekek élete? Töltsd ki a táblázatot a kérdések alapján!

	FÖLD	SZÖRNYBOLYGÓ
Mivel szeretnek foglalkozni a gyerekek?		
Milyen járműveken közlekednek a bolygó lakói?		
Mi a gyerekek kedvenc étele?		
Hogyan lehet pénzhez jutni?		
Mivel lehet szárítkozni?		
Milyenek a szülők?		
Milyenek a nagyszülők?		

II. 7. Drámajáték

TERVEZETT IDŐ: 15 perc

KIEMELT KÉPESSÉGEK, KÉSZSÉGEK: empátia, érzelmek kifejezése, önismeret

A) Belső hangok

– Mit gondolsz, miért nevezte Natalie szörnynek a testvérét?

A tanító elmagyarázza a gyerekeknek a „belső hangok” technikát.

(Ennek lényege, hogy a gyerekek miközben olvassák a szöveget, bizonyos helyeken megállnak. Egy kiválasztott szereplő kimondatlan gondolatait, érzelmeit fogalmazzák meg az adott pillanatban.)

Szereposztással olvassák a harmadik fejezetet a szörnynagyinál tett látogatástól addig, amíg Natalie azt mondja, hogy az ő testvérei is szörnyetegek. Ekkor szólalnak meg a belső hangok. Bárki szabadon elmondhatja a gondolatait Natalie személyében.

Beszéljenek az elhangzottakról, azok okairól. Mikor szoktál örülni a testvérednek és mikor nem örülsz neki?

B) Helyzetmegjelenítés cím megadásával

A csoportok egy-egy címet kapnak papírcsíkon. A megadott címnek megfelelően kell kitalálniuk, és eljátszaniuk egy helyzetet. (Két-két csoport ugyanazt a címet kapja.)

A jelenetek bemutatása után közösen beszéljék meg a látottakat.

K – II. 7. B)

Találjatok ki rövid jelenetet a címhez, és játsszátok is el!

1. Haragudtam a testvéremre.
2. Ki volt a hibás?
3. De jó, hogy van testvérem!

II. 8. Kérdésözön a pénzről

TERVEZETT IDŐ: 12 perc

KIEMELT KÉPESSÉGEK, KÉSZSÉGEK: lényeglátás, véleményalkotás, ok-okozati összefüggések felismerése

A csoportok a *kerekasztal* kooperatív módszerrel olyan kérdéseket írnak, melyek a fejezet olvasásakor megfogalmazódtak bennük. A leírt kérdések közül a csoport közös megegyezéssel kiválasztják azt az egyet, melyre leginkább szeretnének választ kapni, a legérdekesebbnek tartják. Ezeket a kérdéseket a tanító a táblára, illetve írásvetítőre írja. Ezt követően az osztály közösen beszél meg a táblán, illetve írásvetítőn olvasható kérdéseket. (Ha nem adódik elég érdekes kérdés, a tanító tegyen fel olyan kérdést, kérdéseket, amelyek vitára indítják a gyerekeket.)

II. 9. Az előző fejezet olvasása után rajzolt térkép folytatása, kiegészítése

TERVEZETT IDŐ: 10 perc

KIEMELT KÉPESSÉGEK, KÉSZSÉGEK: vizuális kifejezőképesség

A csoportok a folyamatosan készülő térképet folytatják. Röviden megbeszélik, összegzik az ábrázolni valókat.

III. ÉRTÉKELÉS

TERVEZETT IDŐ: 5 perc

KIEMELT KÉPESSÉGEK, KÉSZSÉGEK: lényeglátás, önismeret

A) „Kilépőkártya”

A tanító kioszt minden diáknak 1-1 cédulát, és arra kéri őket, hogy írják le véleményüket a lapon szereplő kérdések segítségével. Nem szükséges mindegyik pont kérdésére írniuk.

Ezután az önként jelentkezők megosztják társaikkal gondolataikat. A tanár reflektál a megjegyzésekre, észrevételekre.

K – III. A)

Kilépőkártya

- a) Írd le, mi volt számodra a fejezetben a legérdekesebb, vagy a legfontosabb!
- b) Írj egy kérdést a történettel kapcsolatban!
- c) Írd le, melyik feladat volt szerinted a legérdekesebb!
- d) Írj egy olyan szót, amelyet az elmúlt órákon ismertél meg!

B) Tanulói visszajelzések

Tudott-e meg újdonságot, érdekességet a fejezet olvasása, a közös munka során.

MELLÉKLETEK

K – II. 1.

A) Gyakorold az alábbi szavak pontos olvasását!

ör-ven-de-zett
 ki-ván-csis-ko-dott
 fé-lel-me-tes-nek
 visz-sza-fü-tyül-tek
 szá-rí-tó-sár-ká-nya-ink
 sza-u-na-sár-kány-nyal
 fel-for-ró-so-dott
 meg-szom-ja-zott
 ál-lat-ke-res-ke-dés
 szörny-sta-di-on
 pénz-fel-do-bás-hoz

B) Gyakorold az alábbi szókapcsolatok pontos gyakorlását!

örvendezett a kicsi szörny	visszafütyültek a szörnyek
nem látszottak félelmetesnek	kíváncsiskodott Natalie
szaunasárkánnal szárítkozott	tükörtojást tudott sütni
beszaladtak a pénzfeldobáshoz	valahányszor megszomjazott

K – II. 3.

1. *Húzd alá a szövegben azokat a szavakat, amelyekből megtudjuk, hogy hol történik az, amiről éppen olvasunk!*

2. *Mondd másképpen!*

- fölszökkent az égbe
- csapdosni kezdtek a szárnyaikkal
- most süvítettünk ide

3. *Keresd meg és húzd alá azokat a mondatokat, ahol ugyanaz a szó többször is előfordul!*

Mi lehet ezzel a célja az írónak?

4. *Rajzold le azt, ami ebben a fejezetben a legérdekesebb volt neked!*

II. 4.

Harmadik fejezet

A repülő csészealj szárnyai roppant nagyra nőttek.

Egyre gyorsabban és gyorsabban és gyorsabban csapdostak.

A csészealj fölszökkent az égbe. Magasabbra, mint a Föld legmagasabb háza.

Olyan magasra, hogy a Föld maga is távolodni kezdett.

És egyszer csak feltűnt a Szörnybolygó.

– Ott van! – örvendezett a kicsi szörny.

– Milyen pici! – ámuldozott Natalie.

– Hiszen mi is azok vagyunk!

– És az a víz? – kíváncsiskodott Natalie.

– Ez a mi tengerünk.

– És mennyi kis szörny nyüzsög a partján! – álmélkodott Natalie.

Boglya hajuk, hegyes foguk, éles körmük és hosszú farkuk volt. De nem látszottak félelmetesnek. Inkább barátságosnak.

– Vitorlazzunk?

– Iiiigen! – lelkesedett Natalie. – Nálátok vannak delfinek?

– Figyelj csak! – mondta a szörny, és füttyentett.

Hat, a kislány által sosem látott, foltos delfin ugrott ki a vízből, és mind viszafütyült a szörnynek.

A legmosolygósabbat Natalie meg is lovagolhatta.

– Csodálatos volt! De most csupa víz lettem.

– Ó, semmi baj! Vannak szárításárkányaink – mondta a szörny, miközben leparkolt a csészealjja.

– A melegfűvót, a forrófűvót vagy a különleges szaunasárkányt szeretnéd? – kérdezte.

– Elég lesz a melegfűvó, köszönöm.

Pillanatok alatt kellemesen felmelegedett.

A szörny a különleges szaunasárkánnyal szárítkozott, amitől olyan forrón izzott, hogy megsütött magán egy tojást, és megette.

– Te is kérsz egy tükörtőjást, Natalie?

– Azt inkább nem. – Natalie szörnybarátja karjára meredt. – De nagyon éhes vagyok.

– Elmenjünk a McSzörnybe?

– Hááát... Az jó lenne! – válaszolta lelkesen Natalie.

Natalie evett egy Szörnyburgert. És még egyet, meg még egyet, meg még egyet.

Valahányszor megszomjazott, a rózsaszín szökőkúthoz ment. Eperízű McSzörny shake folyt belőle.

– Húúú, de tele lettem! – simogatta a pocakját Natalie.

– Akkor gyerünk, menjünk vásárolni! – javasolta a szörny.

– De nincs pénzem – szomorkodott a kislány.

– Semmi gond! A mi pénzünk fákon nő, csak érte kell nyúlni.

Így hát Natalie és apró barátja szedett egy jó zsebre való szörnypénzt, és elmentek a bevásárlóközpontba.

Volt ott egy állatkereskedés, ahol a kiskutyák, macskák, nyuszik, egerek és hörcsögök ugyanolyan foltos ruhát viseltek, mint a delfinek vagy Natalie hegyes fogú, boglyahajú barátja.

Natalie-nak a madarak tetszettek a legjobban. Megvette mindet, és kiengedte őket a ketrecből.

Azok csapdosni kezdtek a szárnyaikkal, és elröpültek.

– Gyerünk a sportboltba!

– Ez az! Megveszem ezt a focit – mondta Natalie.

– Te kinek szurkolsz? – kérdezte a szörny. – Az én kedvenc csapatom a Szörny Előre.

– Az enyém is! – hagyta rá Natalie.

– Kinézünk a meccsre?

– Persze! – lelkesedett a lány.

A szörnystadion tömve volt.

Natalie-t és hegyes farkú, boglyahajú barátját két foltos dinó juttatta a helyére.

– Hajrá Szörny Előre! – kiáltott Natalie.

A játékosok integettek neki, ahogy beszaladtak a pénzfeldobáshoz.

– Gyere, végezd el a kezdőrúgást, Natalie! – kiabálták.

Több se kellett Natalie-nak! Jókorát rúgott a labdába, s rögtön egy óriási gólt szerzett.

– Éljen Natalie! – kiabálták a szörnyek, ő pedig ugrált örömeiben.

A meccs után a szörny elvitte Natalie-t a nagymamájához.

Szörnynagyi úgy megvendégelte őket, hogy csak na! Forró csokit adott nekik inni, hideg csokifagyit enni, és kaptak még sok-sok csokit is.

– El ne mondjátok anyukátoknak! Én is tudom, hogy nem a legjobb a hidegre a meleg, de csak ez volt itthon – mentetegetőzött Szörnynagyi.

– Láthatnám az anyukádat és a kistestvéreidet? – kérdezte Natalie.

– Rendben – mondta a szörny. – Ugorj fel a csészealjra!

Elröpültek a barátja háza fölé.

– Ott vannak! Ő az anyukám. És ők a testvéreim.

– Az én testvéreim is kis szörnyetegek – tette hozzá Natalie.

– Mért nem vagy iskolában, te rosszcsont? – kérdezte szigorúan szörnyanyuka.

– Húha! Az iskola! – kapott a fejéhez Natalie szörnybarátja.

– Indulj rögtön! – kiáltott a csészealjban lapuló fiára szörnyanyu.

Elröpültek a szörnyiskolába. A szörnytanárnak boglya haja, hegyes foga, éles körme és hosszú farka volt. Nagyon félelmetesnek látszott. Nem látszott barátságosnak.

– Hol a csudában voltál? És ki ez az idegen? – kérdezte a szörnytanár.

– Ő Natalie, a barátom egy másik bolygóról. Most süvítettünk át ide a Földről – mondta a szörny.

– Már megint lódítasz – mérgelődött a szörnytanár. – Ezért büntetés jár!

– Ajjaj! – suttogetta a kicsi szörny. – Gyerünk, Natalie!

Fölugrottak a csészealjra.

– Irány a Föld, amilyen gyorsan csak lehet! – parancsolta a szörny.

A csészealj ereszkedett és ereszkedett és ereszkedett, egészen a Földig, pontosan Natalie iskolája fölé.

– Nem akarok visszamenni – duzzogott Natalie. – Én is bajba kerülhetek. Inkább veled maradnék!

FI – II. 6.

Szerinted miben hasonlít a Földön és a Szörnybolygón élő gyerekek élete? Töltsd ki a táblázatot a kérdések alapján!

	FÖLD	SZÖRNYBOLYGÓ
Mivel szeretnek foglalkozni a gyerekek?		
Milyen járműveken közlekednek a bolygó lakói?		
Mi a gyerekek kedvenc étele?		
Hogyan lehet pénzhez jutni?		
Mivel lehet szárítkozni?		
Milyenek a szülők?		
Milyenek a nagyszülők?		

FI – II. 7. B

Találjatok ki rövid jelenetet a címhez és játsszátok is el!

1. Haradutam a testvéremre.
2. Ki volt a hibás?
3. De jó, hogy van testvérem!

K – III. A)

Kilépőkártya

- a) Írd le, mi volt számodra a fejezetben a legérdekesebb, vagy a legfontosabb!
- b) Írj egy kérdést a történettel kapcsolatban!
- c) Írd le, melyik feladat volt szerinted a legérdekesebb!
- d) Írj egy olyan szót, amelyet az elmúlt órákon ismertél meg!

JACQUELINE WILSON: NAGY KALAND KISTÁNYÉRON

A KISREGÉNY FELDOLGOZÁSA – 4. FEJEZET

KÉSZÍTETTE: Kálmán Katalin
Kolláth Erzsébet

MODULLEÍRÁS

A MODUL CÉLJA

Az olvasási kedv felkeltése, önálló olvasásélmény nyújtása teljes regény feldolgozásával; A gyerekek érettségének megfelelően az előítélet-mentességre, a belső értékek megismerésén alapuló véleményalkotásra, az odafigyelésre, nyitottságra, a másság elfogadására nevelés

AJÁNLOTT IDŐKERET

3×45 perc

KOROSZTÁLY

8–9 évesek

MODULKAPCSOLÓDÁSI PONTOK

TÁGABB KÖRNYEZETBEN

Információs és kommunikációs kultúra: Fejlessze a megismerési képességeket, különös tekintettel a megfigyelési, kódolási, értelmezési, indoklási, bizonyítási képességekre.

Énkép, önismeret: A tanulók számára szervezzünk olyan környezetet, mely önmaguk megismerésére motivál.

Erkölcsei és etikai normák iránti fogékonyság;

Tanulás: Élményeik és tapasztalataik alapján ismerjék meg és tudatosítsák saját pszichikus feltételeiket.

Kompetenciaterület szerint:

Szociális: Az autonómia (késztetés saját vélemény, álláspont kialakítására) fejlesztése

SZŰKEBB KÖRNYEZETBEN

Szóbeli szövegalkotás, olvasástechnika fejlesztése, irodalmi szövegek befogadása, megértése;

Nem verbális kommunikáció néhány elemének értelmezése, alkalmazása

AJÁNLOTT MEGELŐZŐ TEVÉKENYSÉGEK

Rövidebb lélegzetű, különös helyszíneken játszódó, vagy különös szereplőkről, érdekes kalandokról szóló történetek olvasása

AJÁNLOTT KÖVETŐ TEVÉKENYSÉGEK

Mesékből és valóságból megismert kalandos történetek szóbeli és írásbeli megfogalmazása;

Más bolygókról szóló tudományos ismeretterjesztő szövegek olvasása.

A KÉPESSÉGFEJLESZTÉS FÓKUSZAI

- Szövegolvasás;
- Lényegkiemelő olvasás;
- Beszédbátorság, beszédkedv;
- Közlő és befogadó céljának azonosítása;
- Egyszerű következtetések megfogalmazása;
- Emlékezet

ÉRTÉKELÉS

Tanulói önértékelés és a társak értékelése, tanítói formatív értékelés;

Szempontjai: a gyerekek megfogalmazzák-e az olvasással kapcsolatos nehézségeiket; részvétel a közös munkában, a figyelem és az együttműködés szintje, aktivitás, felelősségvállalás önmaguk és társaik iránt

TÁMOGATÓRENDSZER

- Jacqueline Wilson: *Nagy kaland kistányéron*. Animus Kiadó, Budapest, 2004.
- Dukas: *A kis bűvészinas*; Binder-Borbély: *7 duets – Sodrásban*; Kodály: *Háry – Napóleon csatája*;
Bernstein: *West Side Story – Prologue*; Wagner: *Tannhäuser – Nyitány*; Saint-Saëns: *Állatok farsangja – Akvárium*
- Drámapedagógia, kooperatív tanulási technikák

MODULVÁZLAT

LÉPÉSEK, TEVÉKENYSÉGEK	KIEMELT KÉSZSÉGEK, KÉPESSÉGEK	CÉLCSOPORT, A DIFFERENCIÁLÁS LEHETŐSÉGEI	MUNKAFORMÁK
I. Ráhangolódás (10 perc)			
A) Idézetkártyák	Szövegben való tájékozódás, válogató olvasás, hangos olvasás	Szövegben nehezen tájékozódó gyerekek	kooperatív
B) A harmadik fejezet felidézése vázlatpontokkal	Verbális kifejezőkészség, emlékezet lényegkiemelés, rendszerezés	Az olvasottakat nehezebben felidéző gyerekek	kooperatív
II. Az új tartalom feldolgozása			
1. A negyedik fejezet olvasásának előkészítése (2 perc) a) Nehezen olvasható szavak kiemelése, gyakorlása b) Mondatpiramis olvasása	Olvasási készség		differenciált egyéni, illetve páros munka
2. A 4. fejezet olvasása (5 perc)			
A) Önálló olvasás	Olvasási készség	Gyorsan, jó szövegértéssel olvasók	önálló
B) Páros olvasás	Olvasási készség, együttműködés	Különböző olvasási szinten lévő, de jól együttműködő párok	páros
C) a) Kiscsoportos olvasás tanítói vezetéssel; b) Önálló olvasás	Szövegben való tájékozódás; Szövegértés, együttműködés	a) Akiknek elkel a tanítói segítség; b) Gyorsan, jó szövegértéssel olvasók	differenciált egyéni illetve csoportmunka
3. Az olvasólap feladatainak megoldása, ellenőrzése (10 perc)			
A) A feladatok önálló megoldása, ellenőrzése	Szövegértés, szövegben való tájékozódás, emlékezet, lényegkiemelés	Önálló munkára képes gyerekek	önálló
B) A feladatok csoportban történő megbeszélése, önálló megoldása, csoportban történő ellenőrzése	Szövegértés, szövegben való tájékozódás, emlékezet, lényegkiemelés	Kevésbé önálló, de együttműködésre képes gyerekek	csoportmunka
4. Az ismeretlen szavak, kifejezések magyarázata (2 perc)	Szókincsfejlesztés		frontális
5. A fejezet illusztrációjának elkészítése (5 perc)	Vizuális kifejezőkészség, történet grafikus ábrázolása fantázia		önálló

LÉPÉSEK, TEVÉKENYSÉGEK	KIEMELT KÉSZSÉGEK, KÉPESSÉGEK	CÉLCSOPORT, A DIFFERENCIÁLÁS LEHETŐSÉGEI	MUNKAFORMÁK
6. Drámajáték (20 perc)			
A) A tanár szerepének megjelenítése többféle módon	Dramatikus készség, empátia, különböző érzelmek kifejezése		csoporthmunka
B) Szinkronizálás	Dramatikus készség, empátia, érzelmek kifejezése	Drámajátékban jártas osztálynak	csoporthmunka
7. A térkép befejezése (10 perc)	Fantázia, kreativitás; Vizuális kifejezőkészség		csoporthmunka
8. Az elkészült térképek bemutatása (6 perc)	Fantázia, kreativitás; Szóbeli kifejezőkészség		csoporthmunka
9. Beszélgetés a gyerekek által legérdekesebbnek, legemlékezetesebbnek tartott regénybeli részletekről (6 perc)	Emlékezet, értékítéletek megfogalmazása; Szóbeli kifejezőkészség		frontális
10. A regény keretes szerkezetének megfigyeltetése (4 perc)	Szöveg formai szerkezetének megfigyelése		frontális
11. Zenei illusztrációk (5 perc)	Fantázia, figyelem, absztrahálás		csoporthmunka
III.. Értékelés (5 perc)			
A) „Kilépőkártya”	Lényeglátás, helyzetfelismerés, Önismeret	Fejlett verbális készségű gyerekek	egyéni
B) Tanulói visszajelzések	Önismeret, helyzetfelismerés		frontális

A FELDOLGOZÁS MENETE

I. RÁHANGOLÓDÁS

TERVEZETT IDŐ: 10 perc

A) Idézetkártyák

KIEMELT KÉPESSÉGEK, KÉSZSÉGEK: szövegben való tájékozódás, hangos olvasás

A csoportok egy-egy idézetkártyát kapnak, melyen a harmadik fejezet egy-egy mondata olvasható. A csoportok megkeresik a szövegben az adott mondatot, majd felkészülnek a hozzá tartozó rövid részlet bemutató olvasására. A bemutató olvasás sorrendjét a csoportok határozzák meg. Az a csoport jelentkezik elsőnek olvasásra, melynél az első idézet szerepel. A többiek eszerint folytatják az olvasást.

K – I. A)

Idézetkártyák

„Ez a mi tengerünk.”
 „De nagyon éhes vagyok!”
 „...és elmentek a szörnyplázába.”
 „Te melyik csapatnak szurkolsz?”
 „...elvitte Natalie-t a nagymamájához.”
 „Elröpültek a szörnyiskolába.”

B) A harmadik fejezet vázlatpontjainak, sorba rendezése, ennek alapján a történet elmondása

KIEMELT KÉPESSÉGEK, KÉSZSÉGEK: verbális kifejező készség, emlékezet

Minden csoport összekeverve kapja meg a vázlatpontokat. Azokat megbeszélés nélkül, némán kell sorba rendezniük. Miután elkészültek, a vázlat alapján szóforgóval (minden diák egy mondatot mond) felelevenítik az előző fejezet tartalmát.

1. fl.

Fl – I. B)

Merre járt Natalie és a kicsi szörny? Számozd meg a helyszíneket abban a sorrendben, ahogyan a mesében felkeresték őket!

- A meccsen
- A tengernél
- Az állatkereskedésben
- Az iskolában
- A McSzörnyben
- A nagyinál

Megoldás

1. A tengernél;
2. A McSzörnyben;
3. Az állatkereskedésben;
4. A meccsen;
5. A nagyinál;
6. Az iskolában

II. AZ ÚJ TARTALOM FELDOLGOZÁSA

II. 1. A negyedik fejezet olvasásának előkészítése

TERVEZETT IDŐ: 2 perc

KIEMELT KÉPESSÉGEK, KÉSZSÉGEK: olvasási készség

A nehezen olvasható szavak kiemelése, gyakorlása párban, illetve egyéni munkában. (A tanító dönti el, hogy a szókapcsolatok vagy a mondatpiramis olvasását melyik diák milyen módon gyakorolja. A szavak a IV. olvasólap elején találhatók.)

K – II. 1.

A) Gyakorold a szókapcsolatok pontos olvasását!

kiszállni készült

megsimogatta a macskát

visszarohant a terembe

lesütötte a szemét

elmondta a történetet

mesemondó leszél

B) Gyakorold a mondatpiramis olvasását! Egy levegővel olvass egy-egy sort!

Elmondta a történetet.

Az elejétől elmondta a történetet.

Az elejétől a végéig elmondta a történetet.

Az elejétől a végéig elmondta a történetet az osztálynak.

II. 2. A negyedik fejezet olvasása (differenciált módon)

TERVEZETT IDŐ: 5 perc

KIEMELT KÉPESSÉGEK, KÉSZSÉGEK: olvasási készség

A) Önálló olvasás

Minden diák önálló, néma olvasással ismerkedik meg az első fejezettel.

B) Páros olvasás

A diákok párban olvassák a fejezetet. Az olvasópárokat úgy állítsuk össze, hogy a nehezebben olvasó diák mellé technikailag magasabb szinten álló pár kerüljön. A gyerekek felváltva olvassák a szöveget. A megfelelő haladás érdekében a gyorsabban olvasó hosszabb, a lassabban olvasó gyerek rövidebb szakaszt olvasson.

C) Olvasás kiscsoportban

a) A nehezebben olvasó diákok tanítói vezetéssel kiscsoportban olvasnak.

b) Az olvasástechnikailag magasabb szinten álló diákok önálló, néma olvasással ismerkednek meg az első fejezettel.

Bármelyik munkaformát választja a tanító a fejezet olvasására, a gyerekek olvasás közben jelöljék a számukra ismeretlen szavakat.

II. 3. Az olvasólap feladatainak megoldása, ellenőrzése

TERVEZETT IDŐ: 10 perc

KIEMELT KÉPESSÉGEK, KÉSZSÉGEK: szövegértés, szövegben való tájékozódás

A) A diákok önállóan oldják meg az olvasólapok feladatait. Az ellenőrzést párban, vagy frontálisan végzik.

B) A feladatokat a csoporttagok megbeszélik, majd önálló megoldják. Az ellenőrzést a csoporttagok közösen végzik.

2. fl.
↓

FI – II. 3.

1. Miért ijedt meg Natalie a macskától? Válaszolj a kérdésre egy mondattal!

_____

2. Mikről mesélt a mesemondó? Sorold fel!

3. Mondd másképpen!

–lesütötte a szemét _____

– lehuppant a földre _____

– nyomban nőni kezdett _____

– jobb kedvre derült _____

4. Fejezd be a mondatokat!

Natalie éppen kiszállni készült, _____

Natalie megragadta a szörny mancsát, _____

Natalie erre nem tudott mit válaszolni, _____

II. 4. Az ismeretlen szavak, kifejezések magyarázata

TERVEZETT IDŐ: 2 perc

KIEMELT KÉPESSÉGEK, KÉSZSÉGEK: szókincsfejlesztés

Közösen megbeszélik azokat a szavakat, kifejezéseket, melyek a fejezet olvasásakor a gyerekek számára ismeretlenek voltak.

II. 5. A fejezet illusztrációjának elkészítése

TERVEZETT IDŐ: 5 perc

KIEMELT KÉPESSÉGEK, KÉSZSÉGEK: vizuális kifejezőképesség

A diákok önállóan elkészítik a fejezet általuk kiválasztott jelenetének illusztrációját az olvasólapon, a negyedik fejezet alatti keretbe.

II. 6. Drámajáték

TERVEZETT IDŐ: 20 perc

KIEMELT KÉPESSÉGEK, KÉSZSÉGEK: különböző érzelmek kifejezése dramatikusan

A) A tanár szerepének megjelenítése többféle módon az 1., 2. és a 4. fejezet párbeszédesei felhasználásával

A csoportok a tanító által elkészített kártyák közül húznak egyet-egyet, melyen a fejezet száma és a felolvasás módjára vonatkozó utasítás található. A felolvasás után a jeleneteket játsszák el a csoportok!

A bemutatók után beszéljessenek arról, hogy ugyanaz a mondat különböző érzelmi töltéssel elmondva más-más jelentést kaphat.

K – II. 6. A)

Mondatkártyák

1. fejezet – A tanár szerepéhez tartozó mondatokat haragosan olvassátok fel!
  2. fejezet – A tanár szerepéhez tartozó mondatokat haragosan olvassátok fel!
  4. fejezet – A tanár szerepéhez tartozó mondatokat haragosan olvassátok fel!
-
1. fejezet – A tanár szerepéhez tartozó mondatokat megértően olvassátok fel!
  2. fejezet – A tanár szerepéhez tartozó mondatokat megértően olvassátok fel!
  4. fejezet – A tanár szerepéhez tartozó mondatokat megértően olvassátok fel!

B) Szinkronizálás

A csoportok fele (6 csoport esetén 3) némajátékot játszik, a másik fele „szinkronizál”. Minden pantomimszerű játékot bemutató szereplőnek a másik csoportból van „hangja”, aki a némajátékhoz a szöveget szolgáltatja. A csoportok olyan jeleneteket adnak elő, melyekben egy tanár-diák konfliktus szerepel. (Pl. egy diák kárt okozott, egy diák elkésett, vagy egy diák látványosan zavarja az órát.) A helyzet kiválasztása után a tanító a csoportokkal külön-külön beszél meg, hogy milyen legyen a tanár szerepe. A tanár szerepe az egyes csoportoknál legyen: megértő, haragos és humoros. Ezt a tanító a többiek tudta nélkül beszél meg az érintett csoportokkal. Az együttműködő csoportok egyeztetik a szerepeket. Rövid felkészülés után a csoportok bemutatják jeleneteiket az osztálynak.

A jelenetek bemutatása után beszéljessenek arról, hogy ugyanaz a probléma, különböző érzelmi töltéssel megközelítve más-más jelentést kaphat.

II. 7. Az eddig elkészült térkép folytatása, befejezése

TERVEZETT IDŐ: 10 perc

KIEMELT KÉPESSÉGEK, KÉSZSÉGEK: vizuális kifejezőképesség

A csoportok a folyamatosan készülő térképet folytatják és befejezik.

II. 8. Az elkészült térképek bemutatása

TERVEZETT IDŐ: 6 perc

KIEMELT KÉPESSÉGEK, KÉSZSÉGEK: emlékezet, szóbeli kifejezőképesség

A csoportok a feladat befejezése után bemutatják munkájukat az osztálynak, s beszámolnak a közös munkáról. Az osztályban jól látható helyen elhelyezik a térképeket.

- A beszámoló szempontjai:
- milyen helyszínek és események jelennek meg a térképen;
  - elhelyezés, arányok, színek;
  - az együttműködés tapasztalatai.

II. 9. Az ábrázoltak kapcsán a gyerekek számára legérdekesebb pillanatok kiemelése

TERVEZETT IDŐ: 6 perc

KIEMELT KÉPESSÉGEK, KÉSZSÉGEK: emlékezet, értékítéletek megfogalmazása

A diákok egyénileg mondják el véleményüket a regény számukra legérdekesebb részeiről.

II. 10. A regény keretes szerkezetének megfigyeltetése

TERVEZETT IDŐ: 4 perc

KIEMELT KÉPESSÉGEK, KÉSZSÉGEK: szöveg formai szerkezetének megfigyelése

Az elkészült térképek segítségével vezesse rá a tanító a gyerekeket a keretes szerkezet észrevételére. Beszéljék meg a történet elejének és végének azonosságait.

II. 11. Zenei illusztrációk

TERVEZETT IDŐ: 5 perc

KIEMELT KÉPESSÉGEK, KÉSZSÉGEK: fantázia

Az első modulban hallgatott zenei részleteket újra meghallgatják. A csoportok kiválasztják azt az egyet, mely szerintük leginkább illik a regényhez. Több megoldás is lehetséges. A gyerekek maguk is hozhatnak zenei részleteket.

Dukas: *A kis bűvészinas*; Binder-Borbély: *7 duets – Sodrásban*; Kodály: *Háry – Napóleon csatája*; Bernstein: *West Side Story – Prologue*; Wagner: *Tannhäuser – Nyitány*; Saint-Saëns: *Állatok farsangja – Akvárium*

III. ÉRTÉKELÉS

TERVEZETT IDŐ: 5 perc

KIEMELT KÉPESSÉGEK, KÉSZSÉGEK: lényeglátás, önismeret

A) „Kilépőkártya”

A tanító kioszt minden diáknak 1-1 cédulát, és arra kéri őket, hogy írják le véleményüket a lapon szereplő kérések segítségével. Nem szükséges mindegyik pont kérésére írniuk.

Ezután az önként jelentkezők megosztják társaikkal gondolataikat. A tanár reflektál a megjegyzésekre, észrevételekre.

K – III. A)

Kilépőkártya

- a) Írd le, mi volt számodra a fejezetben a legérdekesebb, vagy a legfontosabb!
- b) Írj egy kérdést a történettel kapcsolatban!
- c) Írd le, melyik feladat volt szerinted a legérdekesebb!
- d) Írj egy olyan szót, amelyet az elmúlt órákon ismertél meg!

B) Tanulói visszajelzések

Tudott-e meg újdonságot, érdekességet a fejezet olvasása, a közös munka során?

MELLÉKLETEK

K – I. A)

Idézetkártyák

✂

„Ez a mi tengerünk.”

„De nagyon éhes vagyok!”

„...és elmentek a szörnyplázába.”

„Te melyik csapatnak szurkolsz?”

„...elvitte Natalie-t a nagymamájához.”

„Elröpültek a szörnyiskolába.”

FI – I. B)

1. fl. Merre járt Natalie és a kicsi szörny? Számold meg a helyszíneket abban a sorrendben, ahogyan a mesében felkeresték őket!

✂

A meccsen

A tengernél

Az állatkereskedésben

Az iskolában

A McSzörnyben

A nagyinál

K – II. 1.

A) Gyakorold a szókapcsolatok pontos olvasását!

kiszállni készült

megsimogatta a macskát

visszarohant a terembe

lesütötte a szemét

elmondta a történetet

mesemondó leszél

B) Gyakorold a mondatpiramis olvasását! Egy levegővel olvass egy-egy sort!

Elmondta a történetet.

Az elejétől elmondta a történetet.

Az elejétől a végéig elmondta a történetet.

Az elejétől a végéig elmondta a történetet az osztálynak.

II. 2.

Negyedik fejezet

- Csak nem hagysz itt? – kérdezte Natalie.
- Ne félj! Visszajövök – mosolygott rá a szörny.
- Megígéred?
- Mi az hogy! – mondta a szörny határozottan.

Natalie éppen kiszállni készült, amikor egy hatalmas szörnyet pillantott meg.

– Ááááá! – kiáltott félelmében.

– Miáúúú! – nyávogott a hatalmas szörny.

– Ez az iskola macskája! Csak most sokkal nagyobb, mint én.

– Fogd a kezem, te buta! – nevetett a szörny. – Akkor újra nagy leszel.

Natalie megragadta a szörny mancsát, és abban a pillanatban nőni kezdett.

– Szállj le a csészealjmról, mielőtt összenyomsz – figyelmeztette a kicsi szörny.

Mire Natalie lehuppant a földre, ugyanakkora volt, mint az utazás előtt.

Búcsút intett barátjának, megsimogatta a macskát, megragadta a lapátot és a söprűt, és visszaroht a terembe.

– Natalie! Hol a csudában voltál?

– Nem épp a csudában, Mr. Hunter, mindjárt elmesélem.

Az elejétől a végéig elmondta a történetet az osztálynak. Mindenkinek nagyon tetszett. Mindenkinek, kivéve Mr. Huntert.

– Már megint lódítasz, Natalie!

És Natalie erre nem tudott mit válaszolni, csak lesütötte a szemét.

Ám délután jobb kedvre derült. Az iskolába különleges vendég érkezett. Egy mesemondó.

Történeteket mesélt a gyerekeknek egerekről és bohócokról és hercegekről és elefántokról és mindenféle csodás lényekről.

– És most elmondom nektek a kedvenc történetemet – kezdte a mesemondó.

– Szörnyekről szól.

– Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer egy nagyon, nagyon, nagyon pici szörny, boglya hajjal, hegyes fogakkal, éles körmökkel és hosszú farokkal. Volt neki egy saját repülő csészealja.

– Ez Natalie története! – mondták kórusban a gyerekek. – Natalie már elmondta nekünk!

– Gyere ki, Natalie! Szóval szeretsz mesélni? – kérdezte a kislányt.

– Nagyon! – vágta rá Natalie.

– Talán te is mesemondó leszel, ha felnősz, mint én. Szeretnéd elmesélni a szörnyesét?

– Miért ne? Hiszen ez az én történetem.

– És az enyém! – mondta egy vékonyka hang.

Így aztán hármában adták elő a történetet, amit a gyerekek másodszor is örömmel hallgattak.

FI – II. 3.

2. fl.

1. Miért ijedt meg Natalie a macskától? Válaszolj a kérdésre egy mondattal!

---

2. Mikről mesélt a mesemondó? Sorold fel!

3. Mondd másképpen!

– lesütötte a szemét _____

– lehuppant a földre _____

– nyomban nőni kezdett _____

– jobb kedvre derült _____

4. Fejezd be a mondatokat!

Natalie éppen kiszállni készült, _____

Natalie megragadta a szörny mancsát, _____

Natalie erre nem tudott mit válaszolni, _____

K – II. 6. A)

Mondatkártyák

1. fejezet – A tanár szerepéhez tartozó mondatokat haragosan olvassátok fel!

2. fejezet – A tanár szerepéhez tartozó mondatokat haragosan olvassátok fel!

4. fejezet – A tanár szerepéhez tartozó mondatokat haragosan olvassátok fel!

1. fejezet – A tanár szerepéhez tartozó mondatokat megértően olvassátok fel!

2. fejezet – A tanár szerepéhez tartozó mondatokat megértően olvassátok fel!

4. fejezet – A tanár szerepéhez tartozó mondatokat megértően olvassátok fel!

K – III. A)*Kilépőkártya*

a) Írd le, mi volt számodra a fejezetben a legérdekesebb, vagy a legfontosabb!

b) Írj egy kérdést a történettel kapcsolatban!

c) Írd le, melyik feladat volt szerinted a legérdekesebb!

d) Írj egy olyan szót, amelyet az elmúlt órákon ismertél meg!

Készíts rajzot a kedvenc jelenetedről!

